ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 27 (5.918) • 1986 йил 1 февраль, шанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида Москва шаҳар партия ташкилоти XXVI конференцияси ишининг якунларини кўриб чиқди. Конференция юксак ташкилий ва сиёсий савияда, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг талаблари руҳида ишчанлик билан ўтганлиги, ишдаги камчилик ва нуқсонларга муросасиз бўлганлиги таъкидланди. Делегатлар кўпгина таклифлар ва танқидий мулоҳазаларни айтдилар. Сиёсий бюро янгидан сайланган шаҳар партия комитети диққат-эътиборини партия иш услуби, форма ва методларини қатъиян қайта қуриш зарурлигига, хотиржамлик ва дабдабабозлик кўринишларини бартараф этишга жалб қилди. СССР Министрлар Советига, бошқа Иттифоқ ва республика органларига конференция қатнашчилари таклифларини амалга оширишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш борасида тегишли топшириқлар берилди. Шу тадбирларнинг бажарилиши КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг доимий назоратида бўлади. Москва коммунистлари партиянинг Совет жамиятини жўшқин ривожлантириш йўлини амалга ошириш учун, КПССнинг бўлажак XXVII съезди қабул қиладиган қарорларни рўёбга чиқариш учун курашда бундан буён ҳам олдинги сафларда туришлари кераклиги таъкидланди.

Сиёсий бюро яқинлашиб келаётган кўкламги дала ишларига тайёргарликнинг бориши билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилди. СССР Министрлар Советининг колхоз ва совхозларни, бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарини зарур моддий-техника ресурслари, юқори сифатли уруғлик, ўғит билан таъминлаш, машина-трактор паркини, мелиорация системаларини тайёрлашни ўз вақтида тугаллаш, хўжаликларни механизатор кадрлар билан тўла таъминлаш борасида кўриладиган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги таклифлари маъқулланди. Қишлоқ хўжалик экинлари парваришининг интенсив технологияларини, коллектив пудрат ва меҳнатни ташкил қилишнинг бошқа илғор формаларини янада кенг кўламда жорий этиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети бир қатор иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлка ва областлар партия ва совет органларининг 1986—1990 йилларда РСФСР Ноқоратупроқ зонасидаги агросаноат комплексининг корхоналари ва ташкилотлари учун оталиқ ёрдами тартибида уй-жойлар ҳамда ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектлар қуриб бериш тўғрисидаги таклифларини маъқулладилар.

Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг Италия Компартияси Бош секретари А. Натта билан суҳбати якунларини маъқуллади. Иккала партия қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва космосни ҳарбийлаштирмаслик учун, ядро уруши хавфининг олдини олиш ва ядро қуролини бутунлай тугатиш учун, умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш ҳамда СССР билан Италия ҳамкорлигини ривожлантириш учун ғайрат билан курашаверишга тайёрлиги суҳбатларда тасдиқланганлиги мамнуният билан қайд этилди. КПСС ИКП билан тинчлик ва социализм ишининг манфаатлари йўлида тенг ҳуқуқли, ўртоқлик муносабатларини ривожлантиравеpишга тайёрлиги таъкидланди.

Ўртоқ Э. А. Шеварднадзенинг Япония, КХДР ва МХРга қилган визитлари тўғрисида берган ахбороти тингланди ва маъқулланди. Япониянинг сиёсат ва жамоат арбоблари билан ўтказилган суҳбатлар ва музокараларнинг якунлари Совет—Япония алоқаларини яхшилик сари силжитиш учун қулай шароитлар яратиб бериши қайд этилди. Совет Иттифоқининг Япония билан турли соҳаларда яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш, сиёсий мулоқотни янада кенгайтириш борасида тутаётган принципиал йўли таъкидлаб ўтилди.

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР Президенти Ким Ир Сен билан, шунингдек КХДРнинг бошқа раҳбар арбоблари билан Пхеньянда олиб борилган музокаралар Совет—Корея дўстлигини мустаҳкамлаш ишига, халқаро майдонда СССР ва КХДР ҳамкорлигини янада такомиллаштиришга муҳим ҳисса бўлиб қўшилади. Совет Иттифоқи Корея меҳнат партияси билан КХДР ҳукуматининг жанубий Кореядан Америка қўшинларининг олиб чиқиб кетилиши ва мамлакатни четдан аралашувсиз тинч демократик асосда бирлаштириш борасида тутган йўли билан ҳамиша бирдам эканлигини изҳор этади.

МХРП Марказий Комитети Бош секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ж. Батмунх билан, қардош мамлакатнинг бошқа раҳбарлари билан Улан-Баторда фикрлашиб олиш якунларидан мамнуният изҳор этилди. СССР билан МХР ўртасида марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига асосланган дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари кенг тус олиб, иккала мамлакат халқларининг фаровонлиги, тинчлик ва социализм манфаатлари йўлида барқарор ривожланиб бораётганлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида партия қурилишига, шунингдек Совет Иттифоқи билан социалистик ҳамда ривожланаётган мамлакатлар ҳамкорлигини ривожлантиришга доир баъзи масалалар кўриб чиқилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ ТЎҒРИСИДА

информацион билдириш

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съезди 31 январь куни Тошкентда ўз ишини давом эттирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг ҳисоботлари юзасидан музокараларда: Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари С. МАМАРАСУЛОВ, Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари У. СУЛТОНОВА, Навоий кон-металлургия комбинатининг директори Н. И. КУЧЕРСКИЙ, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. САТИН, Сурхондарё область Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозининг раиси Р. ЧОРИЕВ, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Ҳ. АЛИМОВА, Сирдарё область ижроия комитетининг раиси И. ҚУЧҚОРОВ, Ўзбекистон ССР маориф министри О. АББОСОВА, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. УМАРОВ, Ўзбекистон ССР прокурори А. В. БУТУРЛИН, Бухоро область Когон районидаги «Партия XXII съезди» совхози партия комитетининг секретари О. У. РАЖАБОВА, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари В. Т. ОДИЛОВ, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг раиси У. Р. УМАРБЕКОВ, «Джизакводстрой» тресги 5-механизациялашган кўчма колоннасининг экскаваторчиси Н. П. ЛАРИОНОВ, Андижон область Ленинск шаҳар маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бошқармасининг катта диспетчери З. ЭГАМБЕРДИЕВА, «Ўзбекфильм» студиясининг актёри У. С. АЛИХЎЖАЕВ, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. ДАДАЖОНОВА сўзга чиқдилар.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ишини қониқарли деб ҳисоблади ва унинг КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми ва шундан кейинги пленумлари қарорларини амалга ошириш борасидаги фаолиятини маъқуллади.

Съезд КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасини маъқуллади ва тегишли резолюция қабул қилди.

Съезд КПСС Уставига ўзгартишлар лойиҳасини маъқуллади ва шу масала юзасидан резолюция қабул қилди.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг ҳисоботини тасдиқлади.

Съездда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. ҚОДИРОВ «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси тўғрисида» доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда: Андижон область партия комитетининг биринчи секретари М. М. ОРИПЖОНОВ, Сирдарё область Гулистон районидаги 1-ўрта мактаб ўқитувчиси Д. С. НАЗАРОВА, Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Қ. Ғ. СОДИҚОВ, Фарғона область Ёзёвон районидаги «Правда» совхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи З. ЭРГАШЕВА, Қарши шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. А. ЛОЗИЦКИЙ сўзга чиқдилар.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

МАМЛАКАТ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ЯГОНА САФИДА

Ўзбекистон коммунистлари ўзларининг навбатдаги съездига КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларининг амалга оширилиши, партия съездолди ҳужжатларининг умумхалқ муҳокамаси туфайли юзага келган зўр сиёсий активлик ва ғайрат-шижоат вазиятида йиғилдилар. Улар энг зарур вазифаларни муҳокама қилиш, етилган проблемаларни ҳал этиш, республикадаги бутун партиявий ишни такомиллаштириш, унинг сифати ва самарадорлигини оширишнинг аниқ-равшан йўлларини белгилаб олиш учун республиканинг шаҳар ва қишлоқларидан, ҳамма жойларидан Тошкентга келдилар.

Ҳамма жойда партияда қарор топаётган ва қилинган ишларга реалистик, ўз-ўзини танқид негизида баҳо беришга асосланган иш услуби, КПСС Марказий Комитети ҳозирги замоннинг биринчи галдаги масалаларини ҳал этишга кун сайин новаторлик билан ёндашаётганлиги, хўжалик ва маданий қурилишнинг, социал турмушнинг ҳамма соҳаларида интенсивлаш, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш сари бошланган туб бурилиш делегатларнинг ишчанлик кайфиятини белгилаб берди. Партиямиз билан давлатимизнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев Баёнотида аниқ ифодалаб берилган изчил ленинча ташқи сиёсат йўли республиканинг барча меҳнаткашлари каби съезд делегатларига ҳам дадиллик бахш этмоқда.

Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди 30 январь куни иш бошлади.

Делегатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Съезднинг кун тартиби — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва унинг ревизия комиссияси ҳисоботлари, республика партия ташкилотининг янги таҳрирдаги КПСС Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларидан келиб чиқадиган вазифалари, Ўзбекистон Компартиясининг раҳбар органларини сайлаш якдиллик билан тасдиқланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. Б. Усмонхўжаев** Марказий Комитетнинг Ўзбекистон Компартияси XXI съездига ҳисобот докладини қилди.

Чинакам партиявий принципиаллик ва чуқур ўз-ўзини танқид руҳи билан суғорилган ҳисобот доклади делегатларнинг кун тартибидаги барча масалаларни ўткир муҳокама қилишларини кўп жиҳатдан олдиндан белгилаб берди.

Съезд ревизия комиссиясининг раиси **Ш. Ёқубовнинг** шу комиссия номидан қилган ҳисоботини тинглади.

Ревизия комиссияси, деб таъкидлади у, ўз ишида партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларига амал қилди. КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг йўл-йўриқлари ревизия комиссияси фаолиятининг мазмунига, форма ва методларига алоҳида сафарбарлик таъсирини ўтказди. Комиссиянинг асосий диққат-эътибори партия бюджетининг ижроси, республика партия ташкилотининг пул ва моддий маблағлари тежаб-тергаб сарфланиши устидан контроллик қилишга, маҳаллий партия ташкилотларининг ревизия комиссияларига амалий ёрдам беришга қаратилди. Докладда шу масалаларда очилган камчиликларнинг конкрет фактлари айтиб берилди. Масалан, ўтган йилнинг ўзидагина партия Устави нормаларини қўпол равишда бузган, шунингдек ўз бурчи ва ҳуқуқига кўра бундай ҳолларга йўл қўймаслиги лозим бўлган 1400 дан кўпроқ коммунист партиявий жавобгарликка тортилди. Маблағларни ўринсиз сарфлашга ва хизмат кабинетларини жиҳозлашда ортиқчаликларга йўл қўйган бир қанча раҳбарлар партиявий камтарлик ва энг оддий меъёр нормасидан маҳрум бўлганликлари учун жазоланди. Ревизия комиссиясининг янги составй, партия ташкилотлари Устав талаблари ва нормаларига оғишмай риоя этиш учун талабчанлик ва масъулиятни янада юқори кўтаришлари керак.

Музокараларни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **Т. А. Алимов** бошлаб берди.

(Т. А. Алимов нутқи газетанинг 3-ва 4-бетида босилмоқда).

Урганч районидаги Чапаев номли колхоз механизатори **У. Болтаева** ўз нутқида партиянинг ишлаб чиқариш ҳамма соҳаларида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўли қишлоқ меҳнатчиларини ғоят мамнун қилаётганини уқтириб ўтди. Пахтачиликда ҳосил терими энг сермеҳнат иш ҳисобланса ҳам, аммо шу пайтгача, бу иш асосан қўлда бажариб келинмоқда. Пахтачиликни интенсив механизациялаш йўлида ҳали ҳам бирталай тўсиқлар турибди, серҳосил, эртапишар навларнинг ва мукаммал пахта терими машиналарининг етишмаслиги энг катта тўсиқлардандир. Шу билан бирга бу соҳада қабул қилинаётган кўпдан-кўп қарорлар ва белгиланаётган тадбирлар дурустроқ партиявий контролнинг йўқлиги, партия ташкилотларининг етарли талабчанлик қилмаётганлиги оқибатида бажарилмай қолмоқда. Областда ва районда аёл механизаторларнинг сафлари секинлик билан ўсмоқда. Улар камлиги учун бундай бўлаётгани йўқ — ҳар йили кўпгина қиз-жувонлар механизаторлик курсларини битириб чиқмоқдалар, аммо улар ишлаш учун бормаяптилар, чунки зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берилмаяпти, мактабгача тарбия болалар муассасалари етишмаяпти, болалар боғча ва яслилари эса ҳаддан ташқари секинлик билан қурилмоқда. Районда ерларнинг мелиоратив ҳолати ёмонлашмоқда, паррандачилик маҳсулотлари етиштириш резервларидан яхши фойдаланилмаяпти. Бу нарса кўп жиҳатдан район партия комитети ва унинг собиқ биринчи секретари Жуманазаров кадрлар масаласида йўл қўйган хатоларнинг натижасидир.

Ҳамма соҳаларда самарали ишни йўлга қўйиш муҳимлигини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейинги чора-тадбирлар кўрсатиб турибди, деб уқтирди «Узбекшахтострой» тресги ғишт терувчилар бригадири **А. А. Зазулин** съездда сўзлаган нутқида. — Бизнинг хўжалик ҳисобидаги бригадамиз ҳам мана шу соғлом, ижобий жараёнга имкони борича кўпроқ ҳисса қўшишга интилмоқда. Биз сурункасига уч беш йилликдан бери иккитадан беш йиллик планни бажариб келаяпмиз. Аммо, очиғини айтишим керак, биз ҳам кўп ишларни қилишимиз керак. Қурилиш ишларини планлаштиришни, объектларни лойиҳалашни ва уларнинг моддий-техника таъминотини тубдан яхшилаш лозим. Буюртмачилар, пудратчилар ва қўшимча пудратчи ташкилотлар ўртасидаги тарқоқлик ишга халақит бермоқда. Эҳтимол, йирик объектларда муваққат партия ташкилотлари ва группалари тузиш мақсадга мувофиқ бўлар, улар маъмурият фаолияти устидан контроллик қилиши, ишларнинг аҳволи учун раҳбарлардан партиявий қаттиқ жавоб талаб қилишлари мумкин бўлур эди. Ҳозир қурилишларда тузилаётган штабларнинг нафи кам бўлмоқда. Айниқса уй-жой қурилишида индустриал методларга ўтишни жадаллаштириш зарур.

— Ўз умрини яшаб бўлган иш методлари сарқитини бартараф этмай туриб, сиёсий ишнинг ташкил этилишини тубдан қайта қурмай ва салбий тенденцияларга қарши кескин курашмай туриб, бутун хўжалик юритиш системасини обдон яхшиламай туриб, олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиб бўлмаслиги ҳар бир коммунистга, бутун совет халқига ҳозир равшан бўлиб турибди, деб таъкидлади ўз нутқида республика Олий Совети Президиумининг Раиси **О. У. Салимов**. — Ўтган беш йилликда республикада анчагина яхши ишлар қилинганлиги ва у муайян муваффақиятларга эришганлиги шубҳасиз. Аммо шу нарса ҳам шубҳасиздирки, съездга бутун партиявий ошкоралик билан маълум қилинган жуда қўпол хатоларга ва очиқдан-очиқ мағлубиятсизликларга йўл қўймаслигимиз мумкин эди, йўл қўймаслигимиз лозим эди. Содир бўлган ва афсуски, ҳали тўла-тўкис тугатилмаган салбий ҳодисалар тўғрисида айтилган аччиқ ҳақиқат — ҳам қаттиқ синов, ҳам ўткир огоҳлантириш, ҳам бундай ҳодисалар жуда қисқа муддатларда таг-томири билан тугатилиши ва келгусида бирон-бир жойда рўй бермаслиги учун ҳамма ишни қилиш тўғрисидаги амри талабдир. Республикада вужудга келтирилган шу носоғлом вазиятдан хулоса чиқариб олиб, жамики мўрт, зарарли, чиркин сарқитлар зўр муросасизлик билан қўпориб ташланиши учун чинакам партиявий ғамхўрлик қилишимиз керак. Бу соҳада чалакам-чатти чоралар ва муросаю-мадорага ўрин бўлмаслиги керак. Шу муносабат билан қонунчиликка, Конституцияда белгилаб қўйилган тартиб-қоидаларга жуда қатъий риоя қилинишига, бу тартиб-қоидаларни бузишга мутлақо йўл қўймайдиган ва қонунга тажовуз қилувчилар халқ олдида жуда қаттиқ жавоб берадиган вазиятни вужудга келтиришга биринчи даражали эътиборни қаратиш керак. Ўтмиш сабоқлари социал адолат метин принципини сергаклик билан назорат қилиб туришни ҳам тақозо этади. Олий Совет Президиуми, маҳаллий ҳокимият органлари, халқ депутатлари демократик системамизнинг ҳамма бўғинларига бериб қўйилган тенг ҳуқуқлар ва ваколатларни янада активроқ, янада собитқадамлик билан рўёбга чиқаришлари, омма билан алоқани мустаҳкамлашлари, ошкораликни ва ижронинг амалий контрол қилинишини таъминлашлари зарур.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

Съезд залида.

В. Молчанов ва Г. Ёқубов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

ЎЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ 1985 ЙИЛ ҲАМДА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ДАВЛАТ ПЛАНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Саноат, қурилиш, транспорт ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг меҳнатчилари партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишда янги муваффақиятларга эришдилар. 1985 йилда ва ўн биринчи беш йилликда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг янада ривожлантирилиши, унинг самарадорлигининг ўсиши, сифат кўрсаткичларининг яхшиланиши таъминланди.

Саноатда ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ва маҳсулот кўпгина турларини ишлаб чиқариш бўйича план топшириқлари бажарилди. Янги йирик корхоналар ва социал-маданий объектлар ишга туширилди. Соғлиқни сақлаш, халқ маорифи ва маданият янада ривож топди.

Шу билан бирга корхоналарнинг бир қанча меҳнат коллективлари, баъзи тармоқлар, областлар ва шаҳарлар 1985 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини уддалай олмадилар. Ҳамма соҳаларда ҳам қолоқликни тугатишга муваффақ бўлинмади. Бу айниқса номенклатурадаги буюмлар ҳамда шартнома асосида маҳсулот етказиб бериш планларининг бажарилишига тааллуқлидир. Ишлаб чиқариш қувватларини ҳамма жойда ҳам ўз вақтида ишга тушириш таъминланмади. Янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, материаллар, ёқилғи ва энергияни тежаш топшириқларининг бажарилмаслиги жиддий нуқсон бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1985 йил ва ўн биринчи беш йиллик иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планларини бажаришда юксак натижаларга эришиш учун Қорақалпоғистон АССР, областлар, шаҳарлар (шаҳардаги районлар), саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, савдо, фан, маданият, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларидаги корхоналар ва ташкилотлар коллективларининг республика социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Қуйидаги шаҳарлар мусобақа ғолиби, деб топилиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирлансин:

Қашқадарё области бўйича — Қарши шаҳри;

Навоий области бўйича — Учқудуқ шаҳри;

Наманган области бўйича — Наманган шаҳри.

(Давоми тўртинчи бетда)

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ

СССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ҲАМДА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. ҚОДИРОВ доклади

Делегат ўртоқлар!

КПССнинг бўлажак XXVII съезди совет жамиятини ривожлантиришда сифат жиҳатидан янги босқични бошлаб берадиган жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлади. Фан-техника тараққиёти асосида мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми ишлаб чиққан концепцияси съездолди ҳужжатларида мужассамлаштирилган.

Республикада «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари» лойиҳасини муҳокама қилишда 3 миллиондан кўпроқ киши қатнашди. Бутун экономикамизни жадал ривожлантиришга, совет халқининг турмушини яхшилашга қаратилган 1800 та таклиф киритилди.

Биз келгуси давр учун қўйилган вазифаларнинг кенг миқёсини, шу вазифаларни амалга ошириш учун юксак талабчанликни беш йилликнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ барча меҳнат коллективлари, хўжалик раҳбарлари сезиб олишлари учун зарур бўлган ҳамма ишни қилишимиз керак. Бунинг учун ўтмишда эришилган натижаларга чуқур ва холисона баҳо берибгина қолмай, шу билан бирга ҳамма жойда, жамики бошқарув поғоналарида хўжалик юритиш услуби ва методларини қайта қуриш ҳам керак.

I. 1981—1985 ЙИЛЛАРДА РЕСПУБЛИКАНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЯКУНЛАРИ

КПСС XXVI съезди қарорларига мувофиқ, партия билан ҳукумат республикамизга кун сайин ғамхўрлик қилиб, жуда катта ёрдам бераётганликлари туфайли ўтган беш йилликда халқ хўжалигининг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашга, уй-жой, социал-маданий ва бошқа объектлар қурилишига 34 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағ сарфланди. 200 тадан зиёд йирик ишлаб чиқариш объекти ишга туширилди, янги суғориладиган ерларнинг катта-катта массивлари ўзлаштирилди. Асосий фондлар 1,4 баравар кўпайди, 30 миллион квадрат-метрга яқин уй-жой қурилди.

Бироқ республика беш йиллик планда белгиланган марраларга чиқа олмади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладида мутлақо ҳақли равишда уқтириб ўтилганидек, ўтган даврда республиканинг иқтисодий ривожланишида нохуш тенденциялар вужудга келди. Халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги қўпол хатолар, янглишишлар ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигининг даражаси анча пасайишига олиб келди.

Ўтган беш йиллик якунларини танқидий баҳолаб, шуни айтиш керакки, республика Министрлар Совети, министрликлари, идоралари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, хўжалик раҳбарлари экономикани жадал ўстириш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш борасида ўз вақтида етарли чора-тадбирларни кўрмадилар. Хўжалик юритишнинг илмий асосланган усулларини жорий қилиш ўрнига кўп ҳолларда бир ёқлама қарорлар қабул этилди, бу эса кўпинча волюнтаристлик характерида бўлди, кундалик ташкилотчилик иши билан шуғулланиш ўрнига эса кўпдан-кўп мажлислар, кенгашлар ўтказиш билан ўралашиб қолинди.

Мана шуларнинг ҳаммаси экономикани ривожлантиришда муқаррар равишда камчиликларга олиб келди. Миллий даромадни ўстиришнинг ўртача йиллик суръатлари ўнинчи беш йилликка нисбатан 2,7 пункт пасайди, фондларнинг самарадорлиги саноатда 17 процент, қишлоқ хўжалигида эса 38 процент камайди. 3 миллиард сўмликдан кўпроқ миллий даромад олинмай қолди.

Кўпгина хўжалик раҳбарлари учун план қонун бўлиб қолмади, балки у кўпинча қандай қилиб бўлмасин бажариладиган бир нарсага айланди. **Саноатда** 500 миллион сўмлик маҳсулот берилмай қолди. Маҳаллий саноат министрлиги, Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Гўшт ва сут саноати министрлиги, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ва бошқа баъзи министрликлар беш йиллик планни бажармадилар. Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси (К. Г. Содиқов), Фарғона «Азот» заводи (М. В. Кутуев), Самарқанд ва Олмалиқ химия заводлари (Р. Я. Ёқубов, М. М. Мирхўжаев), Ўзбекистон металлургия заводи сингари йирик корхоналар белгиланган топшириқларни уддалай олмадилар.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг, «Узбекгидроэнергострой» трестининг, «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг, «Главсредазнефтегазстрой»нинг, «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг раҳбарлари корхоналарни, ташкилотларни, аҳолини электр ва иссиқлик энергияси, газ ва ёқилғи билан узлуксиз таъминлаш юзасидан ўз вақтида узил-кесил чоралар кўрмадилар. Иссиқлик электр станцияларида, айниқса, Сирдарё ГРЭси ва Муборак ТЭЦида авариялар кўпайди. Мана шуларнинг ҳаммаси халқ хўжалигида катта нобудгарчиликларга олиб келди. Толимаржон ГРЭСининг қурилишида анчагина қолоқликка йўл қўйилди. Янги Ангрен иссиқлик станциясини ривожлантиришнинг принципиал масалалари ҳал этилмади. Тошкентни ва бошқа йирик шаҳарларни иссиқлик билан таъминлашнинг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда.

Газ саноатини ривожлантиришга ўтган беш йилликда 1 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағ ажратилди, бу маблағ сафдан чиқиб қоладиган қувватларнинг ўрнини қоплашини эътиборга олганда, газ қазиб чиқаришни йилига 8,5 миллиард кубометр кўпайтириш имконини берар эди. Бироқ, 1985 йилда газ қазиб олиш ва уни қайта ишлаш кўпайиши бир ёқда турсин, аксинча камайиб кетди. Объектларни пишиқ-пухта ишлатиш учун ўз вақтида барқарор меҳнат коллективлари вужудга келтирилмади, малакали ишчи кадрлар ва мутахассислар тайёрланмади, улар учун социал-маиший масалалар ҳал этилмади.

Муборак газни қайта ишлаш заводида ва бошқа объектларда технология режимлари ва ишлатиш қоидалари жуда қўпол бузилганлиги, бу қоидаларга риоя этилмаганлиги оқибатида тез-тез авариялар содир бўлиб, иш тўхтаб қолди. «Главсредазнефтегазстрой» газ қазиб чиқарадиган, қайта ишлайдиган ва етказиб берадиган объектлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминламади. Мана шуларнинг ҳаммаси саноат корхоналарининг, айниқса, минерал ўғит ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг ишини анча мушкуллаштирди.

Ангрен кўмир разрезини ишлатишда, айниқса, кон устини очиш ишларида режалаштириш ва ишни ташкил этишдаги катта янглишишлар, кон-транспорт техникасидан ёмон фойдаланилиши натижасида халқ хўжалигини кўмир билан таъминлашда жуда қийин аҳвол вужудга келди. Бу эса бошқа регионлардан кўмир ташиб келтириш ва транспорт учун катта чиқим қилиш заруратини келтириб чиқарди.

Мазкур тармоқларнинг раҳбарлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболлари масалаларини ва кундалик ишларни унчалик актив ҳал этмаётганликлари сабабли мана шундай аҳвол юз берди. М. С. Тошпўлатов, А. К. Эргашев, А. Р. Отажонов, А. И. Лелеко, «Главсредазнефтегазстрой» бошлиғи ёқилғи-энергетика комплексига раҳбарликни тубдан қайта қуришлари, халқ хўжалигини ва аҳолининг рўзғор эҳтиёжларини электр энергия ва ёқилғи билан пишиқ-пухта таъминлашлари керак.

Ишлаб чиқариш қувватларидан қандай фойдаланилаётганига бир назар ташлайлик.

Бу қувватлар енгил саноат сингари йирик тармоқда паст даражада иш билан таъминланган. Енгил саноатни ривожлантиришга ўтган беш йилликда 1 миллиард 150 миллион сўм ёки ўнинчи беш йилликка нисбатан 2,5 баравар кўп капитал маблағ сарфланди. 84 та ишлаб чиқариш объекти, шу жумладан, 54 та филиал ишга туширилди. Бироқ Бухоро, Тошкент тўқимачилик, Хива гилам комбинатларида барпо этилган қувватлардан 60—75 процент фойдаланилди. Қуриб битказилган филиалларнинг қарийб ярмиси планларни уддалай олмади ва ҳамон кам самара бериб келмоқда.

Енгил саноат министри М. Ҳ. Қурбонов тармоққа юзаки раҳбарлик қилмоқда, ишлаб чиқариш-техника проблемаларини ҳал этиш билан чуқур шуғулланмаяпти, кўпгина бирлашма ва корхоналарнинг ишидаги камчиликларга, айниқса, фан-техника ютуқларини жорий этиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш, ишловчилар учун тегишли меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш масалаларидаги нуқсонларга бепарволик билан қарамоқда. Министрлик, унинг коллегияси, марказий аппарати фаолиятида раҳбарлик қилишнинг қоғозбозлик-маҳкамачилик усуллари устунлик қилмоқда, етилган кўпгина масалалар узоқ вақтгача ҳал этилмаяпти.

Машинасозлик корхоналарида ҳам асбоб-ускуналар иш билан тўла-тўкис таъминланмаяпти. Бу соҳадаги сменалар коэффициенти кўпдан буён 1,36 дан ошмаяпти. Рақамли программа асосида бошқариладиган станоклар ва автомат линиялардан фойдаланиш даражаси пастлигига, айниқса, йўл қўйиб бўлмайди.

СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигининг корхоналарида капитал ремонтлар ўз вақтида ўтказилмаслиги, технология қонун-қоидаларига риоя этилмаслиги, хизматчи ходимларнинг малакаси етарли эмаслиги оқибатида триацетил-целлюлоза, аммиак, карбамид, капролактам, аммофос ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган йирик тоннажли агрегатларда ишнинг тез-тез тўхтаб қолишига йўл қўйилмоқда. Ўзбекистон металлургия заводида пўлат ва қора металлар прокати ишлаб чиқарадиган қувватлардан узоқ вақт мобайнида тўла-тўкис фойдаланилмай келинмоқда.

Фарғона, Самарқанд ва Тошкент область ижроия комитетларининг раҳбарлари мазкур корхоналарнинг иши масалалари билан тузукроқ шуғулланганларида бундай камчиликлар анча кам бўлур эди, деб очиқдан-очиқ айтмоқ керак.

Республикадаги **қурилиш ишларининг** аҳволини баҳолаганда, хўжалигимизнинг мана шу энг муҳим бўғини ҳозир танг жой бўлиб қолганини тан олмоқ керак. Капитал қурилиш планлари йил сайин бажарилмай қолмоқда. Беш йиллик мобайнида 1 миллиард сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги асосий фондларнинг ишга туширилиши барбод қилинди. Чала қурилишларда кўпдан кўп маблағ банд бўлиб ётибди, айниқса, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигида, «Главташкентстрой»да асбоб-ускуналар ва материалларнинг нормативдан ортиқча қолдиқлари кўпайиб бормоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси пудратчи министрликлар ва идораларнинг молиявий аҳволи жиддий равишда чигаллашишига олиб келди.

Йирик панелли уйсозликдаги қувватлардан паст даражада фойдаланилмоқда. 1985 йилда бу кўрсаткич республикада 65 процентни, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигида 51 процентни, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида 39 процентни ташкил қилди. Масалан, Гулистондаги уйсозлик комбинати қувватларининг бор-йўғи 26 проценти иш билан таъминланган. Бунинг учун, аввало, Қурилиш министрлигининг раҳбарлари айбдор, албатта. Гулистон шаҳар ижроия комитетининг раиси А. Р. Раззоқберганов бу аҳволни тузатиш учун қандай чоралар кўрди? Олмалиқ, Жиззах, Урганч ва Қарши шаҳар ижроия комитетларига ҳам мана шундай савол бериш ўринлидир, бу шаҳарларда уй-жой мутлақо етишмаётганлигига қарамай, уйсозлик комбинатлари ёмон ишламоқда.

Кўпгина объектлар камчиликлари билан топширилиб, қабул этиб келинганлиги ҳам қурилишдаги аҳволни мушкуллаштирди. Шу сабабли янги уйларга кўчиб кириш пайтида аҳолининг кўпгина норозиликлари келиб чиқди, ишлаб чиқариш объектларида эса қувватларни ўзлаштириш чўзилиб кетди. Мана шуларнинг ҳаммаси бир қанча қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг масъулиятсизлигидан далолат беради, бунинг устига уларда мана шундай ярокс-из иш услубини давом эттириш одатини вужудга келтиради.

Лойиҳалардан четга чиқиб, маблағ ва материаллар сарфлашда ортиқчаликларга йўл қўйиш, планда кўзда тутилмаган объектларни қуриш каби анча кенг томир ёйган ярокс-из практика тўғрисида ҳам гапирмасдан ўтиб бўлмайди. Бунинг учун материал ва меҳнат ресурслари сарф бўлиб кетди.

Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ўз имкониятларидан анча паст даражада ишламоқда. Министр Г. Г. Исаев кўпинча минбарга чиқиб, ундай ёки бундай чораларни кўраман, деб ваъдалар бериб ишонтиради. Айни вақтда қурилиш объектларига йил сайин анчагина миқдордаги цемент, ғишт, шифер ва бошқа материаллар берилмай қолмоқда. Кўриниб турибдики, унинг сўзи ҳамиша ҳам конкрет иш билан мустаҳкамланаётгани йўқ.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичларини бажариш таъминланмади. Бу соҳадаги ўртача йиллик ялпи маҳсулот ҳажми топшириқдаги 17 процент ўрнига 10 процент кўпайди, ҳар бир ишловчи ҳисобига маҳсулот етиштириш эса 14 процент камайди. Давлатга 1 миллион тонна пахта, кўп миқдорда дон, гўшт, сут, тухум берилмади.

Гарчи ўтган беш йилликда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга 15,5 миллиард сўм сарфланган бўлса ҳам, зарур самара олинмади. Катта-катта экинзорларда, айниқса, янги суғориладиган зонада ерларнинг ҳосилдорлиги пасайди. Ҳозирги вақтда 560 минг гектар ер ёки суғориладиган экинзорларнинг қарийб 15 процентининг мелиоратив ҳолати яхши эмас. Бу ерларни ўзлаштириш лойиҳаларидан четга чиқилганлигининг, бу ерлар катта-катта камчиликлар билан топширилганлигининг, «Главсредазирсовхозстрой», республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети совхозларни комплекс қурмаганлигининг бевосита оқибатидир. Бунда жойлардаги совет ва қишлоқ хўжалик органларининг ҳам катта айби бор, улар қуриб битказилмаган объектларни қабул қилиб олмоқдалар, ирригация-мелиорация тармоқларини ишга яроқли ҳолатда сақлашни таъминламаяптилар.

Ҳар йили беш минг гектарга яқин суғориладиган экинзор мелиоратив ҳолати ёмонлашганлиги, қурилиш учун ажратиб берилганлиги оқибатида ва бошқа сабабларга кўра қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб кетаётганига ҳам тоқат қилиб бўлмайди.

Гўшт, бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштирувчи қувватлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Паррандачилик фабрикаларининг қувватидан атиги 65 проценти иш билан таъминланган. Жиззах областидаги «Зарбдор» чўчқачилик комплекси ўз имкониятларининг фақат 35 проценти миқдорида, Фарғона областидаги «Фрунзе» комплекси 63, Сурхондарё областидаги «СССР 50 йиллиги» қорамол боқиш саноат комплекси эса атиги 20 проценти миқдорида гўшт етиштириб бермоқда.

Агар Саноат паррандачилиги давлат комитети (Б. А. Пискунов), «Узглавзаготживпром» (Л. П. Бутиков), областлардаги тегишли совет ва хўжалик органлари хўжаликларнинг нормал ишлашини таъминлаш масалалари билан тузукроқ шуғулланганларида фақат шунинг ўзи ҳисобига давлатга гўшт топширишни йилига 33 минг тонна, тухум топширишни 430 миллион дона кўпайтириш мумкин бўлур эди.

Аҳолига **хизмат қилиш соҳасида** жиддий камчиликлар бор. Кейинги йилларда чакана товар обороти плани узлуксиз барбод қилинмоқда. Ҳар уч савдо корхонасининг бири, Бухоро, Қашқадарё ва Тошкент областларида эса ҳар икки савдо корхонасининг бири белгиланган топшириқларни уддалай олмаяпти.

Баъзи магазинларда моллар тўлиб-тошиб ётгани ҳолда бошқаларида етишмаслигини кўрсатувчи фактлар жуда кўп. Зарур турдаги ва кундалик эҳтиёж моллари савдода бўлмаслиги каби ярамас ҳодисалар баъзи савдо ходимларининг фаолиятсизлиги оқибатида рўй бермоқда. Бултур текшириб кўрилганида 5 мингтадан кўпроқ магазинда, базаларда мавжуд бўлган 10-хилдан 30 хилгача моллар билан савдо қилишда узилишлар бўлиб турганлиги аниқланди. Бундай ҳоллар Сурхондарё, Фарғона, Хоразм областларида, айниқса кўп.

Аҳолининг талаб-эҳтиёжини ўрганишдаги камчилик ва хатолар оқибатида савдодаги нормативдан ортиқча моллар 580 миллион сўмликка етди, касод бўлиб, чанг босиб ётган маҳсулотлар унинг ярмисидан кўпроғини ташкил этади.

Савдо шахобчалари ҳамиша ҳам тўғри жойлаштирилаётгани йўқ. Ҳатто Тошкент шаҳридаги Юнусобод, Қорақамиш, Қорасув сингари йирик уй-жой массивлари озиқ-овқат, саноат моллари магазинлари ва умумий овқатланиш корхоналари билан етарли миқдорда таъминланмаган. Ўзбекбирлашувда чорроқ қишлоқ аҳоли пунктларида, олис яйловларда, тоғли районларда савдо шахобчасини ривожлантиришга эътибор берилмаяпти, шаҳарларда мева-сабзавот маҳсулотларининг кооператив савдоси суст ривожлантирилмоқда.

Бунинг сабаби шуки, министр М. Ҳ. Ҳасанов, Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси А. М. Маҳмудов планларнинг сурункали бажарилмаслигига кўникиб қолганлар, ўз ишидаги жиддий камчиликларни тугатишда сусткашлик қилмоқдалар. Бу ўртоқлар ишга чинакамига киришадиган ва ўзларига ишониб топширилган участкалардаги ишнинг аҳволини зудлик билан тузатиб оладиган пайт келди.

Маиший хизмат ўз олдига қўйилган вазифаларнинг бажарилишини тўла-тўкис таъминламаяпти. Аҳоли жон бошига хизмат кўрсатиш жиҳатидан республика Иттифоқда охирги ўринлардан бирида турибди.

Ҳозир Ўзбекистонда фақат 500 хил хизмат кўрсатилмоқда, ҳолбуки бошқа республикаларда хизматнинг 700-800 тури ўзлаштирилган. Бу тармоқда вужудга келтирилган ишлаб чиқариш қувватларидан яхши фойдаланилмаяпти. Кўпгина маиший хизмат корхоналарининг жиҳозланиш даражаси, хизмат кўрсатиш маданияти ва сифати пастлигича қолмоқда.

Маиший хизмат кўрсатиш министри В. П. Куксенко, коллегия аъзолари ишларнинг вужудга келган аҳволига ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан баҳо бермаяптилар, тармоқни ривожлантириш проблемаларини суст ҳал этмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов ҳам савдо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан саботлироқ шуғулланиши зарурлигини айтиб ўтиш керак.

Коммунал хўжалик йил сайин кенгайиб, мураккаблашиб бормоқда. Аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш ўткир проблема бўлиб қолмоқда. Қишлоқ жойларда, айниқса, нохуш аҳвол вужудга келди.

Ичимлик сувни сақлаш соҳасида шу пайтгача дуруст тартиб ўрнатилгани йўқ. Водопровод тармоғи, уйлар ичидаги санитария-техника асбоблари қониқарсиз аҳволда эканлиги, шунингдек, ҳовлилар, дов-дарахтлар ва экинлар водопровод суви билан суғорилиши оқибатида Самарқанд, Андижон, Жиззах, Қарши шаҳарларида ёз ойларида сувнинг исроф бўлиши 40 процентга етади. Юз минг сўмлаб пул сув билан бирга «оқиб кетмоқда».

Соғлиқни сақлаш соҳасидаги ҳамма раҳбарлар ҳам аҳолига медицина хизмати сифатини тубдан яхшилаш зарурлигини яхши уқиб олганлари йўқ. Кўпгина касалхона ва поликлиникаларнинг иши замонавий талабларга мувофиқ эмас.

Қурилиш ташкилотларининг, маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг айби билан, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг талабчанлик қилмаслиги оқибатида ўтган беш йилликда 48 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмай қолиб кетди. Ҳолбуки, медицина муассасаларининг 40 проценти, айниқса, қишлоқ жойлардаги шундай муассасалар унчалик яхши мосланмаган биноларда жойлаштирилган бир пайтда шундай қилинмоқда.

Бир қанча йирик саноат корхоналарида, масалан, Андижон ип газлама комбинатида, «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасида ва 5-10 минг киши ишлайдиган бошқа корхоналарда медицина-санитария қисмлари йўқ.

Аёллар ва болаларга медицина хизмати тубдан яхшиланиши лозим. Сут ошхоналарининг қувватларини кўпайтириш топшириқлари бажарилмаяпти, туғруқхоналар ва болалар медицина муассасалари қурилиши секинлик билан олиб борилмоқда. Соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органлари юқумли касалликларни, айниқса, вирусли гепатитни тугатиш йўлидаги курашда тузукроқ натижаларга эришмадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова аҳолига медицина хизмати сифатини тубдан яхшилаш масалаларида янада принципиал ва талабчан позицияда туриши керак.

Транспорт, алоқа корхоналари, халқ маорифи органлари, маданият муассасалари ишида аҳолига хизмат қилиш маданияти ва сифатини ошириш билан боғлиқ кўпгина ҳал этилмаган вазифалар бор.

Беш йиллик план топшириқларини бажаришда кўрсатиб ўтилган мана шу ва бошқа камчиликлар, республика хўжалик ва маданий қурилишда анча орқада қолганлиги кўп жиҳатдан план ва молия интизомини, аксарият ҳолларда эса кўпгина раҳбар кадрлар социалистик қонунчилик нормаларини қўпол равишда бузганликлари билан ҳам изоҳланади. Назоратсизлик ва бепарволик оқибатида, аввало тугатиб юборилган пахта тозалаш саноати министрлиги системасида ўғирлик ва порахўрликка олиб борган оммавий қўшиб ёзишлар республика пахтачилигини ривожлантиришга, бутун халқ хўжалигига жуда катта зарар етказди.

Бир қанча министрлик ва идораларда планларга тузатиш киритиб, уларни камайтириш ҳамда аҳволни гўё яхши қилиб кўрсатиш мақсадида ҳисоботларни сохталаштириш каби яроқсиз практика кенг тарқалди. Хўжалик ҳисобининг асосий принциплари бузиларди, белгиланган топшириқларни бажаришга катта ва ўринсиз чиқимлар қилиш эвазига эришиладиган бўлиб қолган эди. Саноат ва қурилишда беш йиллик мобайнида маҳсулот ва ишларнинг таннархи 600 миллион сўмликдан зиёд миқдорда, қишлоқ хўжалигида эса 2,7 миллиард сўмлик миқдорда қимматлашиб кетишига йўл қўйилди, 1,5 миллиард сўмдан ортиқ фойда олинмай қолди. Экономиканинг баланси шундай таркиб топдики, республика халқ хўжалиги давлатдан ҳамма нарсани тўла-тўкис, ҳамма нарсани планга мувофиқ равишда олиб турган бўлса ҳам талаб қилинганидан кўра анча камроқ ҳажмда самара берди.

Ўзбекистон ССР Госплани (Қ. А. Аҳмедов) иқтисодий ва социал ривожланиш давлат планларининг сифатли ва ўз вақтида ишлаб чиқилишини таъминлаш, планнинг бажарилиши устидан қаттиқ контрол қилиш учун ҳамма зарур чораларни кўрмади, халқ хўжалигининг бир қанча катта-катта проблемалари изчиллик ва қатъият билан ҳал этилишини таъминламади.

Республика халқ хўжалигида планлаштиришни, жорий ва перспектив планларни асослаш ва баланслашни, танг жойларни бартараф этишни такомиллаштириш соҳасида министрликлар ва идораларнинг, маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг фаолиятини мувофиқлаштириш суст амалга оширилди. Госплан бўлимлари фан-техника тараққиёти ютуқларини тезроқ жорий этиш асосида экономикани янада ривожлантириш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш резервларини ишга солиш сингари энг муҳим проблемаларни назардан четда қолдирдилар.

Ўзбекистон ССР Госснаби (Т. Я. Шарипов) фаолияти республика экономикасини ривожлантиришнинг ошиб бораётган вазифаларига тўла даражада жавоб бермайди. Моддий-техника ресурсларига ажратилган фондларни реализация қилишда жиддий нуқсонлар ва камчиликларга йўл қўйилмоқда. Хом ашё ва материаллардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, маҳсулот етказиб берувчилар билан уни қабул қилиб олувчилар ўртасида, айниқса, узоқ муддатли шартномалар асосидаги оқилона хўжалик алоқаларини кенгайтириш масалалари суст ҳал этилмоқда. Госснаб томонидан контрол қилинмаганлиги натижасида Фарғона моддий-техника таъминоти бошқармасида ва Фарғона область ижроия комитети капитал қурилиш бош бошқармасида катта-катта ўғирликларга йўл қўйилди.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги (И. А. Каримов), Ўзбекистон ССР Давлат банки (Ш. Ё. Ёқубов), Ўзбекистон ССР Қурилиш банки (Т. С. Азимов) давлат маблағларидан фойдаланишни контрол қилиш, молия интизоми бузилишларининг, хўжасизлик ва исрофгарчилик кўринишларининг пайини қирқиш ва олдини олиш учун ўзларига бериб қўйилган ҳуқуқдан тўла-тўкис фойдаланмадилар.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси қўшиб ёзишларга ва ҳисоботдаги хатоликларга қарши курашда зарур принципиаллик кўрсатмади. М. К. Содиқов, унинг ўринбосарлари планлар бажарилишини таҳлил этиш, халқ хўжалигини ривожлантиришдаги тенденцияларни ўрганиш билан кам шуғулланмоқдалар.

Халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари хўжалик қурилиши ва социал ривожланишга раҳбарлик соҳасида ўзларига берилган кенг ҳуқуқлардан тўла фойдаланмадилар. Улар меҳнат коллективларининг фаолиятини чуқур ўрганмаяптилар, ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этиш, аҳолининг меҳнат қилиши, дам олиши ва турмуши учун зарур шароитларни яратиш билан етарли даражада фаол шуғулланмаяптилар.

Юқорида айтиб ўтилган фикрлардан хулоса чиқарадиган бўлсак, камчиликларга ҳали барҳам берилмаганлигини таъкидлаб ўтиш зарур. Хўжалик юритишнинг илгари вужудга келган ва чуқур томир ёйган яроқсиз услубига қарши қатъият ва муросасизлик билан кураш олиб бориш ва шу билан республика олдида турган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун мустаҳкам негизни вужудга келтириш соҳасида катта ишларни амалга ошириш зарур.

II. 1986—1990 ЙИЛЛАРДА ҲАМДА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРДА ЎЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

Ўртоқлар! Партиянинг 2000 йилгача бўлган даврга белгиланган йўлини амалга оширишда ўн иккинчи беш йилликка муҳим аҳамият берилади. Асосий йўналишлар лойиҳасида таъкидлаб ўтилганидек, ўн иккинчи беш йилликнинг бош вазифаси **«Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан қайта қуроллантириш ва реконструкциялаш, барпо этилган ишлаб чиқариш потенциалидан интенсив фойдаланиш, бошқарув системасини, хўжалик механизмини такомиллаштириш негизида экономикани ривожлантириш суръатлари ва самарадорлигини оширишдан ҳамда шу асосда совет халқининг фаровонлигини янада юксалтиришдан иборат».** Мазкур программавий ҳужжатда КПССнинг ленинча миллий сиёсати, партиянинг мамлакатнинг яхлит халқ хўжалик комплексида ҳар бир иттифоқдош республикани ҳар томонлама иқтисодий ва социал ривожлантиришга қаратилган йўли ўз ифодасини топди.

Социал-иқтисодий ривожланишдаги қолоқликни бартараф этиш, экономика тармоқларида вужудга келган номутаносибликни тугатиш, фан-техника тараққиёти асосида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, республиканинг Умумиттифоқ меҳнат тақсимотига қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш ўн иккинчи беш йилликда республика олдида турган навбатдаги вазифаларнинг асосий бўғинидир.

Миллий даромадни қарийб 24 миллиард сўм ёки 27,3 процент кўпайтириш мўлжалланади. Саноат маҳсулоти ҳажми 24—27 процент, қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ўсиш суръатлари 14—16 процент ошади. Капитал маблағлар салкам 41 миллиард сўмни ташкил этади. Саноатда меҳнат унумдорлиги 18 процент, қурилишда 14 ва қишлоқ хўжалигида 21 процент ошади. 300 тадан ортиқ йирик ишлаб чиқариш объекти ишга туширилади, 410 минг гектар суғориладиган ер ўзлаштирилади. Яйловларни сув билан таъминлаш соҳасида катта-катта ишларни амалга ошириш мўлжалланган.

КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумларининг қарорларида, ўртоқ М. С. Горбачевнинг докладлари ва нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва қоидаларга амал қилиб, биз республика, областлар, районлар, бирлашмалар, корхоналар, участкалар ва ҳатто иш жойларининг хусусиятларини назарда тутган ҳолда экономика самарадорлигини жадал оширишни таъминловчи йўл ва воситаларни белгилашимиз зарур. Юқорида ва қуйида, ҳамманинг фаолиятида чуқур қайта қуришга, ҳар бир ходим, у қаерда меҳнат қилишидан қатъи назар тўла самарадорлик билан ишлашига эришиш муҳимдир.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда, ишлаб чиқариш даражасини ва маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш соҳасида катта қадам қўйишимиз керак. Бунда меҳнат унумдорлигини кўп марта ошириш, ресурслардан фойдаланиш самарадорлигини ўстириш ва маҳсулот учун сарфланадиган материалларни камайтириш имконини берадиган ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга асосий эътибор берилади.

Химия индустрияси ва биринчи навбатда бирлашмалар ва корхоналарни реконструкциялашни ҳамда техникавий жиҳатдан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш соҳасида катта ишлар амалга оширилади. Аммиак, кучсиз азот кислотаси, аммиак селитраси ишлаб чиқарадиган кўп тоннажли агрегатлардан фойдаланиш кенгайтирилади.

Ғўзага ишлов берадиган, пахта ҳосилини йиғиштириб оладиган ва қайта ишлайдиган машиналарни такомиллаштириш, агросаноат комплексининг қайта ишловчи тармоқларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга оид комплекс тадбирларни амалга ошириш мўлжалланади. Ускуналарнинг прогрессив турлари: рақамли программа билан бошқариладиган станоклар, робот техникаси, ўзгарувчан технология системаларини қўлланиш анча кенгайтирилади. Саноат корхоналарида ўтган беш йилликдагига қараганда бир ярим баравар кўп цех ва участкаларни комплекс механизациялаш, поток-конвейер ва автомат линияларини ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Аммо шу билан бир вақтда станоклар, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаш воситаларининг мавжуд паркидан фойдаланишни яхшилаш зарур. «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Жиззах аккумулятор заводида, Самарқанддаги холодильник заводида асбоб-ускуналар, айниқса, кўп бекор туриб қолмоқда.

Электрон-ҳисоблаш техникасини қўлланиш кўламлари мунтазам ошириб борилади. 300 та янги ҳисоблаш ва бошқариш комплекси, анчагина шахсий электрон-ҳисоблаш машиналарини фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда.

Давлат Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар кўпаяди. Афсуски, маҳсулот сифатидаги камчиликлар, унинг техникавий даражаси пастлиги республика экономикасида ҳануз энг заиф жиҳатлардан бири бўлиб қолмоқда. КПСС Марказий Комитетининг маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш масалаларига оид кўрсатмасига амалий иш билан жавоб қайтариб, бошқариш ва ишлаб чиқаришнинг барча даражаларида маҳсулотнинг юксак сифати учун курашни кучайтириш, материаллар, машиналар, асбоб-ускуналар, халқ истеъмол молларининг янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва уларнинг сифатини яхшилаш соҳасида амалий тадбирларни ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш зарур.

Маълумки, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тежамкорликни кучайтириш билан чамбарчас боғлиқдир. КПСС Марказий Комитетида 1985 йил июнь ойида бўлган кенгашда халқ хўжалигининг ёқилғи, хом ашё ва материалларга эҳтиёжи ўсишини 75—80 процентини тежамкорлик ҳисобига қондиришдан иборат аниқ вазифа қўйилди. Министрликлар, идораларнинг планларида, ҳар бир меҳнат коллективида маҳсулот тайёрлашга материал сарфини камайтириш, электр энергия, қора ва рангли металлар, цемент, ёғоч-тахта, ёнилғи-мойлаш материаллари ва бошқа материалларни тежаш юзасидан конкрет тадбирларни аниқ белгилаш керак.

Меҳнатни илмий ташкил этишни кенг жорий этиш, техникавий нормалаштириш ишини яхшилаш, кам чиқитли, узлуксиз ва энергияни тежайдиган технологияларни қўлланиш соҳасидаги илғор тажрибани ўрганиш ва кенг ёйишга оид ишларни яхшилаш лозим.

Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, инженерлик тармоқлараро илмий-техникавий марказлар муваққат илмий ва экспериментал коллективлар базасида илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан узвий алоқасининг илғор формаларини актив қидириб топиш ва кенг жорий этиш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Бу борада Ўзбекистон ССР Фанлар академияси катта роль ўйнайди. Академия президиуми мана шу барча масалалар билан янада фаол шуғулланиши зарур.

Ўн иккинчи беш йилликда саноат юқори суръатлар билан ривожланади. Машинасозлик жадал суръатлар билан ривожлантирилиб, маҳсулот ишлаб чиқариш бир ярим баравар кўпайтирилади. Жиззах шаҳрида қишлоқ хўжалик машиналари заводи қурила бошлайди, Тошкент мотор заводи, Советободда кабель заводи ва Урганчда пичан ўрадиган машиналар заводи қурилиши ниҳоясига етказилади. Трактор заводининг ва бошқа машинасозлик корхоналарининг қуввати оширилади. Электрон, электр техника саноатида, приборсозликда ўсиш суръатлари жадаллашади.

Республикада электр энергия ҳосил қилиш 60 миллиард киловатт-соатдан ортади ёки 1985 йилдагига нисбатан 1,3 баравар кўпаяди. Янги Ангрен, Толимаржон ва Тахиатош ГРЭСларида янги катта қувватлар ишга туширилади. Кўмир ва табиий газ қазиб олиш сезиларли даражада кўпаяди.

Ўзбекистон металлургия заводини реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта қуроллантириш мўлжалланмоқда. Бу эса пўлат эритиш, прокат ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш имконини беради. Рангли металлургия янада ривожлантирилади.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ

СССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ҲАМДА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши иккинчи бетда).

Геология-разведка ишлари кенг комплексини амалга ошириш, рангли, нодир ва асл металлар запасларини кўпайтириш, хом ашё ресурсларининг янги-янги конларини қидириб топиш ва разведка қилишни кучайтириш кўзда тутилади.

Минерал ўғит ишлаб чиқариш учдан бир баравар, сульфат кислота ишлаб чиқариш эса 34—36 процент кўпаяди. Ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, пластмасса ва синтетик смолалар ишлаб чиқариш кўпаяди.

Оғир саноат ва ёқилғи-энергетика комплексини ривожлантиришнинг долзарб вазифалари республика Министрлар Совети ва зиммасига ана шу соҳадаги иш топширилган Министрлар Совети Раиси ўринбосари В. И. Огарок бу вазифаларни ҳал этиш учун зўр ғайрат билан шуғулланишларини ва улар амалга оширилишига катъият билан эришишларини талаб қилади.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг 1986—2000 йилгача мўлжалланган Комплекс программасига биноан беш йилликнинг охирига бориб ноозиқ-овқат товарлар ишлаб чиқаришни 7,2 миллиард сўмликка ёки 1985 йилдагига қараганда 1,4 баравар кўпайтириш кўзда тутилади. Енгил саноат юксак суръатлар билан ривожлантирилади. Ип газлама ишлаб чиқариш 1,6 баравар, ички трикотаж 3,3 баравар, пойабзал 1,5 баравар, чинни идишлар ишлаб чиқариш 1,9 баравар кўпаяди. Болалар учун мўлжалланган товарлар ишлаб чиқариш қарийб 2 баравар, спорт товарлари ишлаб чиқариш 1,5 баравар ортади.

Андижон ип газлама комбинатида янги қувватларни ишга тушириш, Нукус шаҳрида комбинат қура бошлаш, тўқимачилик комбинатлари, пойабзал ва трикотаж фабрикаларининг филиалларини қуриш мўлжалланади. Бухоро тўқимачилик комбинати қурилиши тугалланади, Тошкент, Фарғона тўқимачилик комбинатлари, Тошкент ва Самарқанддаги чинни заводлари, бошқа бир қанча корхоналар реконструкция қилинади.

Мебель ишлаб чиқариш 1,6 баравар кўпаяди. Мамлакатдаги энг яхши корхоналарнинг тажрибасидан фойдаланиб, буюмларнинг энг замонавий турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш зарур.

Маҳаллий саноат янада ривожлантирилади. Тармоқ ходимлари хом ашё ва ишлаб чиқариш чиқиндиларининг маҳаллий турларидан фойдаланишни қатъият билан кўпайтиришлари, касаначиликни кенгайтиришлари керак.

Оғир саноат, машинасозлик, приборсозлик ва радиоэлектроника саноати корхоналари аҳоли учун моллар ишлаб чиқаришга янада активроқ киришишлари лозим. Бунинг учун товарлар ишлаб чиқарадиган ихтисослаштирилган цехлар ва участкаларни ташкил этиш, буюмларнинг турларини такомиллаштириш, уларни харидоргир қилиш зарур.

Ўртоқлар! Асосий йўналишлар лойиҳасида **агросаноат комплексини ривожлантиришга**, партия ўртага қўйган Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга **катта эътибор берилган.** Қишлоқ хўжалигида барча тармоқларни муттасил ривожлантириш, уларнинг самарадорлигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш керак.

1990 йилда пахта толаси ишлаб чиқаришни 1,8—1,93 миллион тоннага етказиш мўлжалланади. Бунинг учун 5,8—6,0 миллион тонна пахта, шу жумладан 550 минг тонна ингичка толали пахта тайёрлаш талаб қилинади. Бунда машинада териб олинадиган ҳосил 70—75 процентни ташкил этиши лозим.

Дон етиштиришни 3,2—3,5 миллион тоннага етказиш, шу жумладан шоли етиштиришни 665 минг тоннага етказиш муҳим аҳамиятга эга бўлади. Хўжаликларни бундан буён ҳам ихтисослаштириш ва мева-сабзавот маҳсулотлари — картошка етиштиришни 400 минг тоннага, сабзавот етиштиришни 3 миллион тоннага, полиз маҳсулотларини 1 миллион тоннага, мева етиштиришни 920 минг тоннага етказишга оид катта тадбирларни амалга ошириш мўлжалланади. Узум етиштириш қарийб 1,5 баравар кўпаяди, 1990 йилга бориб эса узум харид қилиш 750 минг тоннани ташкил этади. Узумзорларни реконструкция қилиб, хўраки ва майизбоп навларни етиштиришга алоҳида аҳамият берилади. Пиллачилик ва аграр секторнинг бошқа тармоқлари янада равнақ топади.

Совхозларни йириклаштиришга оид ишлар амалга оширилади.

Чорвачиликни жадал ривожлантириш ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир. Гўшт етиштиришни 1,5 баравар кўпайтириш ва беш йиллик охирига бориб уни 540—560 минг тоннага етказиш керак. Бунинг учун ем-хашак етиштиришни 20 миллион тонна озуқа бирлиги ҳажмида кўпайтириш талаб қилинади. Балиқ овлаш 33 минг тонна ёки 25 процент кўпайтирилади.

Агросаноат комплексининг маҳсулотни қайта ишловчи тармоқларини ривожлантириш соҳасида катта-катта вазифаларни ҳал этиш лозим. Бир қанча янги пахта тозалаш заводлари қурилади ва мавжуд корхоналар реконструкция қилинади. Мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқариш 59 процент, қуруқ мева тайёрлаш 1,8 баравар ортади. Қисқа муддатларда вино-арақ маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган қувватларнинг катта қисмини мева ва узум шарбатлари ишлаб чиқаришга мослаштириш ва ана шундай шарбатлар тайёрлашни кўпайтириш лозим. Ўсимлик мойи, гўшт-сут ва маргарин маҳсулоти, нон-булка, кондитер ва макарон маҳсулотлари ишлаб чиқариш ортади. Тегирмончилик, омихта ем, микробиология саноати янада ривожлантирилади.

Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга 16 миллиард сўм капитал маблағ ажратилади. Сарфланаётган маблағларнинг юксак самарадорлигига эришиш зарур. Амалда эса бу, сарфланадиган бир сўм капитал маблағ ўтган беш йилликдагига қараганда бир ярим баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаши зарурлигини билдиради.

Суғориладиган ерлар самарадорлигини ошириш зарур. Сув ресурслари тобора тақчиллиги сезилаётган шароитда **суғоришга мўлжалланган сувлардан** оқилона фойдаланиш тобора катта аҳамиятга эга бўлади. Бунинг учун анчагина резервлар бор. Булар маълум. Каналларни бетонлаштириш, суғориш системаларини қайта қуриш, суғориш техникасини такомиллаштириш ва бошқа тадбирлар шулар жумласидандир.

«Узгипроводхоз» институти бундан бир неча йил илгари «Ўзбекистон ССРда суғориш системаларини реконструкциялаш схемаси»ни ишлаб чиққан ва бу схемани СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг илмий-техника кенгаши маъқуллаган эди. Афсуски, кўп жиҳатдан иш схемадан нарига ўтмади. Ҳанузгача бу иш планли ва изчил бажарилмаяпти.

Республика Госплани, Давлат агросаноат комитети, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бу масалаларни ҳар томонлама кўриб чиқиб, ўн иккинчи беш йилликда ва келгусида мазкур проблемани ҳал этишга оид конкрет тадбирларни ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари зарур. Республика учун ғоят муҳим бўлган ана шу масалани ҳал этишда СССР Давлат агросаноат комитети ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бизга кўмаклашадилар ва қўллаб-қувватлайдилар, деб умид қиламиз.

Агротехника талабларига риоя этиш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш учун принципиал, муҳим аҳамиятга эгадир. Биз ҳаммамиз ўртоқ М. С. Горбачевнинг қишлоқ хўжалигида пўлат ва чўян эритишдаги каби технология интизоми зарурлиги (озгина хатога йўл қўйилса, металлнинг сифати ўзгаради) тўғрисидаги йўл-йўриқларига ғоят қатъият билан амал қилишимиз зарур. Бунинг учун деҳқончилик маданиятини ҳар томонлама ошириш мақсадида қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг роли ва масъулиятини зарур даражага кўтариш керак.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотининг нобуд бўлишини камайтириш ва уни сақлаш учун ғоят шошилинч чораларни амалга ошириш лозим. Қуйидаги маълумотлардан мазкур проблеманинг қанчалик ўткир эканлиги тўғрисида хулоса чиқариш мумкин. Республикада мева-сабзавот маҳсулоти ва картошкани ташиш, сақлаш ва реализация қилиш вақтида ҳар йили 400 минг тоннагача маҳсулот нобуд бўлади. Омборлар билан 60 процент таъминланганлигига қарамай, уларни қуриш планлари бажарилмаяпти.

Республика Давлат агросаноат комитети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети озиқ-овқат, гўшт-сут саноати корхоналарини, сабзавот базаларини реконструкциялаш, совутиш иншоотларини қуриш соҳасида конкрет нималар қилиш лозимлигини аниқ белгилаб олишлари керак. Шу мақсадда саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг имкониятларидан янада актив фойдаланиш лозим.

Республика Давлат агросаноат комитети олдига қўйилган масъулиятли вазифалар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, унинг Давлат агросаноат комитетидаги ўринбосарлари ишлаб чиқаришни интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг маҳсулотни қайта ишлайдиган саноат билан алоқасини кучайтириш масалаларини янада зўр ғайрат ва омилкорлик билан ҳал этишларини талаб қилади. Эскирган хўжалик юритиш механизмини қатъият билан ўзгартириш, иқтисодий методлардан кенг фойдаланиш, агросаноат комплексини бошқаришни такомиллаштириш керак.

Экономикада сифат жиҳатдан силжишга эришишда, **инвестиция сиёсатини** ўтказишда туб ўзгариш қилиш ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Республика халқ хўжалигига капитал маблағ сарфлаш 20 процент кўпаяди. Ўн иккинчи беш йиллик мобайнида қарийб 40 миллиард сўмлик ёки 1,3 баравар кўп асосий фондлар ишга туширилади.

Ижтимоий ишлаб чиқариш ва социал вазифаларни ривожлантириш учун мўлжалланган халқ хўжалиги асосий фондларини вужудга келтириш ва уларни жадал янгилаш, қурилиш корхоналарининг самарадорлигини тубдан ошириш капитал қурилишнинг асосий вазифасидир. Хўжалик механизмини такомиллаштириш, қурилиш-монтаж ташкилотларини йириклаштириш, бошқаришнинг ортиқча бўғинларини қисқартириш бу соҳадаги муҳим омилдир.

Бир вақтнинг ўзида қурилаётган объектлар миқдори чекланади, объектлар қурилиши ва ишга туширилишининг норматив муддатларига қатъий риоя этилиши учун буюртмачилар ва пудратчилар олдига қўйилаётган талаб кучайтирилади, қурилишни индустрлаштириш ва қурилиш сифатини яхшилаш йўли изчил амалга оширилади.

Бинокорлик материаллари саноати янада равнақ топади. Цемент, деворбоп материаллар, шифер, сантехника асбоб-ускуналари, линолеум ишлаб чиқариш кўпайтирилади. Республиканинг бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжини тўла-тўкис қондириш — Бинокорлик материаллари саноати министрлиги олдида турган энг муҳим вазифадир.

Лойиҳалаш ташкилотлари қурилиш ва лойиҳа ҳужжатларининг техника-иқтисодий жиҳатдан асосланганлигини оширишлари лозим.

Яна бир ғоят муҳим масала тўғрисида гапиришни истардим. Госстрой, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Главташкентстрой Тошкентни реконструкциялаш ва қуриш соҳасидаги ишларнинг боришини батафсил таҳлил этишлари, бу ишни янада аниқ-пухта йўналишга солиб юборишлари керак. Шаҳарда қурилишлар кўп. Бироқ архитектура жиҳатидан таркиб топган, комплекс тарзда тугалланган территориялар аслида йўқ.

Транспорт ва алоқа барча турларини янада ривожлантиришга катта эътибор берилади. Тошкент метрополитени қурилиши давом эттирилади, авиасозлар шаҳарчаси ва Чорсугача линиялар ётқизиш тугалланади, Юнусобод массиви йўналишида ишлар бошланади.

Республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ғ. З. Заҳриддинов транспорт барча турларини ривожлантириш масалаларини қатъият билан ҳал этиши, транспорт ишини контрол қилиб туриши лозим.

Асосий йўналишларда социал ривожланишнинг, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини оширишнинг кенг кўламли программаси таърифлаб берилган. Ишчилар, хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақини, колхозчилар меҳнатларига тўланадиган ҳақни изчил кўпайтириб бориш кўзда тутилади. Сифатли ва унумли меҳнат учун ходимларни моддий ва маънавий рағбатлантириш кучайтирилади.

Ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобига болали оилаларга ёрдам кўпайтирилади, пенсия таъминоти, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароити яхшиланади. Меҳнат ва уруш ветеранлари, меҳнатга қобилиятсиз гражданлар ва ҳалок бўлган жангчиларнинг оилалари тўғрисидаги ғамхўрликни кучайтириш партия, совет ва жамоат ташкилотларининг энг муҳим бурчидир.

Аҳолининг маиший хизмат хилма-хил турларига бўлган эҳтиёжини янада тўлароқ қондириш, уй-рўзғор ишларида меҳнат сарфини камайтириш ва уни енгиллаштириш, совет кишиларининг бўш вақтини кўпайтириш энг муҳим проблема бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Аҳолининг пул даромадлари кўпайишини ҳисобга олган ҳолда **чакана товар оборотини** 20 процент кўпайтириш мўлжалланади. Моллар билан савдо қилишнинг илғор формаларини янада кенг жорий этиш, харидор учун энг кўп даражада қулайлик яратиш зарур. Гўшт ва сут маҳсулотлари, тухум, балиқ, сабзавот ва мева сотишни кўпайтириш ҳисобига аҳолининг овқатланиш структураси яхшиланади. Беш йиллик охирига бориб меҳнаткашларнинг иш жойларида умумий овқатланишга бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис қондирилади.

Аҳолига кўрсатиладиган **маиший хизмат** ҳажмини 57 процент кўпайтириш кўзда тутилади. Аҳолига қарашли автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш станциялари тармоқлари, квартираларни пардозлашни яхшилаш ҳамда турмушда қулайлик яратиш соҳасида хизмат кўрсатиш кенгайтирилади. Барча министрликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналар томонидан аҳолига пулли хизмат кўрсатишни анча кўпайтириш керак бўлади.

Аҳолининг уй-жой шароитини яхшилаш масалалари диққат марказида бўлади. Беш йиллик давомида бир мунча мукаммаллаштирилган лойиҳадаги ва планировкаси яхшиланган 37 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қуриш мўлжалланади. Кооператив ва якка тартибда уйлар қуриш бутун чоралар билан ривожлантирилади. Салкам 500 минг оила янги квартиралар ва уйларга кўчиб киради.

Коммунал хўжаликни ривожлантиришга сарфланадиган капитал маблағлар кўпайтирилади. Туямўйин сув омборидан Нукус ва Урганч шаҳарларига сув келтирадиган катта-катта қувурлар қурилишини жадаллаштириш тадбирлари амалга оширилади, Дамхўжа — Бухоро водопроводини қуриш мўлжалланади, бу эса Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро ва Навоий областларини сув билан таъминлашни яхшилаш имконини беради.

Республика Госплани, Давлат агросаноат комитети, Уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги шаҳар ва қишлоқ аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш бутун проблемасини комплекс ҳолда зудлик билан кўриб чиқишлари ва тегишли таклифларни тайёрлашлари зарур. Биз бу масаланинг республика учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, СССР Министрлар Советидан Госпланга, бошқа Иттифоқ органларига шаҳарлар ва қишлоқларда водопроводлар ва канализация тармоқлари қурилишини жадаллаштиришда республикага ёрдам бериш вазифасини топширишни сўраймиз.

Медицина хизматини янада яхшилаш ғоят муҳим вазифадир. Беш йиллик мобайнида 23 минг ўринли касалхоналар, 45 минг беморни қабул қиладиган поликлиникаларни фойдаланишга топшириш керак. Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш сифатини амалда яхшилаш, касалликлар диагностикаси, уларнинг олдини олиш ва даволашнинг янги илғор методларини кенгроқ жорий этиш республика соғлиқни сақлаш ходимларининг бурчидир.

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш масалаларига, юқумли касалликларнинг олдини олишни бутун чоралар билан кучайтиришга ва уларни камайтиришга, аҳолини ҳар йили диспансер кўригидан навбатма-навбат ўтказа бошлашга катта эътибор берилиши керак. Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши, соғлом ва ҳушёр турмуш тарзини қарор топтириш учун янада қатъият билан кураш олиб бориш зарур.

Физкультура ва спортни ривожлантиришга оид тадбирлар белгиланди. Санаторий-курорт муассасалари тармоғини ривожлантириш давом эттирилади.

Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш билан боғлиқ тадбирларни амалга ошириш муҳим вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Мазкур программани рўёбга чиқариш Ўзбекистон учун фавқулодда муҳим аҳамиятга эгадир. Беш йиллик давомида мактаб ёшидаги болалар сони 970 мингта кўпайиб, қарийб 5 миллион кишига етади. 900 мингдан ортиқ ўқувчига мўлжалланган янги мактаблар ва 320 минг ўринли болалар боғчалари қурилади.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида 700 минг мутахассис тайёрлаш мўлжалланмоқда. Олий ўқув юртлари ва техникумларда ўқитиш сифатини яхшилашни таъминлаш — республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг бош вазифасидир.

Ҳунар-техника билим юртларида оммавий касбдаги кадрлар тайёрлашга эътибор кучайтирилади. Бевосита корхоналарнинг ўзида кадрларни ўқитиш ишларини кучайтириш зарур. Беш йиллик мобайнида корхоналарда 1 миллион 300 мингдан ортиқ ишчи тайёрланади. Бироқ, раҳбарлари бу иш билан чинакамига шуғулланмаётган, ўқув-курс комбинатларини ташкил этмаётган катта корхоналар ҳали анчагина. Меҳнат давлат комитети (М. А. Зоидов), Ҳунар-техника таълими давлат комитети (П. Қ. Қаюмов), тармоқ министрликлари ва идоралари, бирлашмалар ва корхоналар катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган ана шу масалаларни кўриб чиқишлари ва ҳал этишлари лозим.

Атроф муҳитни муҳофаза қилишга оид тадбирлар комплексини амалга ошириш керак. Ўн иккинчи беш йилликда ана шу мақсадларга ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланишга 500 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланади.

Делегат ўртоқлар!

Бугун съезд минбаридан туриб Министрлар Совети, унинг Президиуми республика олдида турган хўжалик-сиёсий вазифаларни амалга оширишда зарур принципиаллик ва талабчанлик кўрсатмаганликларини, илмий-техника ва ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланишнинг самарали йўлларини етарли даражада зўр ғайрат билан қидириб топмаганликларини, иқтисодий ҳаётдаги нохуш ҳолатлар ва салбий тенденцияларга, давлат ва ижро интизоми бузилишларига қарши курашда қатъий позицияда турмаганликларини ошкора, партиявий нуқтаи назардан айтиш зарур.

Марказий Комитетнинг партия съездига ҳисобот докладида, делегатларнинг нутқларида совет ва хўжалик органлари шаънига ҳаққоний танқидий фикрлар айтилди. Биз республика ҳукумати, унинг аппарати иш услуби ва методлари ўсган талабларга тўла даражада жавоб бермаётганлигини яхши англаймиз. Камчиликлар тўғрисида гапириб, мен Министрлар Советининг Раиси сифатида Президиум, Раис ўринбосарлари, министрлар, давлат комитетларининг раислари ва идораларнинг раҳбарлари республика экономикасини ривожлантиришнинг туб проблемаларини ҳал этиш соҳасида собитқадам иш юритишларига ҳали эриша олмаганлигимни айтишим керак.

Партиянинг мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган йўлида халқ хўжалиги комплексини бошқаришни тубдан такомиллаштириш проблемалари биринчи галдаги вазифа қилиб қўйилмоқда. Ҳукумат экономиканинг барча тармоқларини балансли ва комплекс ривожлантиришни таъминлаш масалаларини зўр ғайрат билан ҳал этиши, бошқариш структурасини, планлаштиришни ва хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини яхшилаш соҳасида кўпгина ишларни амалга ошириши керак.

Олдимизда ҳамма тармоқларда молия хўжалигини тубдан соғломлаштириш вазифаси турибди. Биз давлат план интизомига риоя этиш масалаларини илгаригига қараганда анча талабчанлик билан кўриб чиқишимиз, одамларни ҳар бир иш жойида халқ мулкига авайлаб муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашимиз лозим.

Экономикани соғломлаштириш учун масъулиятни ошириш мақсадида бошқарувнинг юқори поғоналарида олиб борилаётган иш иложи борича тезроқ бошланғич ишлаб чиқариш коллективларини қамраб олиши ҳозирги вақтда, айниқса, муҳимдир.

«Сиёсат экономиканинг мужассам ифодасидир», деган машҳур ленинча қоида нуқтаи назаридан қараганда, халқ хўжалигининг барча соҳаларида яхши натижаларга эришилган тақдирдагина бизнинг фаолиятимизга ижобий баҳо бериш мумкин. Серунум меҳнатни, инсон омилини — ишга ижодий ёндашишни, коллективнинг ҳар бир аъзоси планлар ва социалистик мажбуриятлар бажарилиши учун шахсий масъулиятни англашини таъминловчи иқтисодий омиллардан янада самарали фойдаланиш зарур.

Ўртоқлар! СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси меҳнат коллективларида кенг кўламда муҳокама қилинганлиги республика меҳнаткашлари партиянинг янги йўлини, келгуси йиллар учун партия ўртага қўяётган кенг кўламдаги вазифаларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганлигининг, барча совет кишилари КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси теварагида маҳкам жипслашганлигининг ёрқин намойиши бўлди.

Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари партиянинг съездолди ҳужжатларини якдиллик билан маъқуллаб, коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажариш учун ўзларининг бутун билим, куч ва тажрибаларини сарфлайдилар.

Т. А. АЛИМОВ нутқи

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари

Ўртоқлар! Партия халқ учун яшайди ва халққа хизмат қилади. Партия ўз олдига қўядиган мақсад ва вазифалар совет кишиларининг орзу-умидлари, туб манфаатларини ифода этади.

КПСС Программасининг вақт синовидан ўтган, чуқур маъноли ва ихчам сўзлари бугунги кунда алоҳида актуалликка эга. Биз ҳаммамиз КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумларидан сўнг жамиятимиз турмушидаги ўзгаришларнинг янги шабадасини сезиб турибмиз ва буни якдиллик билан қўллаб-қувватлаймиз. Бу шабада кучи тобора ортмоқда. Ҳамма ишларда яхшилик сари ўзгариш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, совет халқи турмуш даражасини сезиларли даражада юксалтиришга қарата туб бурилиш бўлмоқда.

Ана шундай шароитларда республикамиз коммунистлари мазкур анжуманининг аҳамияти айниқса улкандир. Съезд делегатлари республика партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитетининг актив қўллаб-қувватлаши ва ёрдамига таянган ҳолда салбий ҳодисаларни қатъият билан бартараф этиш, партия турмушининг ленинча нормаларини тиклаш, республикадаги бутун маънавий-сиёсий муҳитни соғломлаштириш юзасидан авж олдириб юборган ишининг дастлабки якунларини талабчанлик, партиявий қатъият ва ўз-ўзини танқид руҳида муҳокама этмоқдалар.

Ҳақиқат, ҳалоллик, социал адолат бу ишда бизнинг асосий иттифоқчиларимиздир.

Бугунги кунда ҳамма нарса ўз номи билан аталаётганлиги, биз жиддий камчиликлар ва йўл қўйилган хатолар тўғрисида рўй-рост гапираётганлигимиз партия сафларимизнинг заифлигидан эмас, аксинча кучлилигидан далолат бераяпти. Зеро, Владимир Ильич Ленин таъкидлаб ўтганидек, хатони очиқ тан олиш, унинг сабабларини очиб ташлаш, уни туғдирган вазиятни таҳлил этиш, уни бартараф қилиш воситаларини муҳокама қилиш ва хатони тўғрилаш жиддий партияга хос белги ҳисобланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қатъий ва изчил йўли республика коммунистлари ва меҳнаткашлари онги ва қалби томонидан қабул қилинди. Уларнинг ишларни яхшилаш учун манфаатдорлиги ортяпти, меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активликлари кучаймоқда. Партия Марказий Комитети, унинг бюроси, бўлимларининг иш услублари тобора амалий ва конкрет бўлиб бормоқда. Маҳаллий партия, совет ва хўжалик органларининг фаолияти янги мазмун билан бойимоқда.

Экономика, маданиятни ривожлантиришда, кишиларни тарбиялашда муайян ижобий тенденциялар кўзга ташланиб қолди. Ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати туфайли Тошкент областида саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва транспортда қатор кўрсаткичлар бўйича беш йиллик топшириғи бажарилди.

Аммо ҳисобот-сайлов йиғилишлари, область, шаҳар ва район партия конференцияларида уқтириб ўтилганидек, ишни қайтадан қуриш соҳасида белгиланган тадбирлар ҳали секинлик билан амалга ошириляпти. Бу республика Компартияси съездига Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида ҳам ҳаққоний таъкидланди. Биз аввалги яроқсиз иш форма ва методларини тўғри танқид қилган ҳолда баъзан ўз нуқсон ва хатоларимизни пайқамаяпмиз, камчиликларни кўрсатиб ўтган ҳолда амалда уларни қатъият билан бартараф этишга эришмаяпмиз.

Бунга ҳадиксираш, масъулиятдан қочиш одати, айрим ҳолларда эса кадрлар муайян қисмининг ўрганиб қолган иш услубидан воз кечишни очиқдан-очиқ истамаётганликлари ҳалақит бермоқда. Ваҳоланки, ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачев айтганидек, ҳозир собитқадамлик билан иш кўриш ҳар қачонгидан ҳам муҳим. Белгилаган режаларимиз тўғрилиги ҳақидаги баландпарвоз гапларнинг реал ишларни кўмиб юборишига йўл қўйиб бўлмайди.

Афсуски, область партия комитети ҳам ҳали бунинг тўла уддасидан чиқа олмаяпти.

Обком бюроси ва унинг биринчи секретари сифатида мен ҳали кўпгина партия, совет, хўжалик органларининг иш услубини тубдан ўзгартира олмадик. Уларда қатор ҳолларда мажлисбозлик ва ваъдабозлик устунлик қилмоқда. Шу муносабат билан ҳисобот докладида маҳсулот сифати масалалари бўйича менинг шаънимга айтилган танқид жуда адолатлидир.

Халқ хўжалигида ҳали ҳам экстенсив омилларга таянишдан қутулиб бўлмаяпти. Областда республика саноат потенциалининг учдан бир қисми марказлашганини ҳисобга оладиган бўлсак, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтиришдан икки баравар камлиги бизнинг жиддий камчилигимиздир. Беш йилликда фонд самарадорлиги деярли 11 процентга камайди. Бу айниқса машинасозлик, қора металлургия, химия саноатида кўзга ташланади.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатининг даражаси умумиттифоқ кўрсаткичларидан анча орқада қолмоқда. Областда, энг аввало Тошкент шаҳрида ишнинг ташқи, хўжакўрсин томонларига зўр берилиб, уй-жой ва социал-маиший муаммоларни ҳал этишга путур етказган ҳолда нуфузли ва ҳашамли объектлар қуришга берилиб кетишди.

Область партия ташкилоти коммунистлари бу ва бошқа хатолар учун ҳисобот-сайловлар давомида бизни ҳаққоний танқид қилишди. Ҳамма муаммоларга янгича, партиянинг программавий ҳужжатлари талаблари нуқтаи назаридан ёндошиш, кадрларнинг фикрлашини ва амалий ишларини интенсивлаш излари томон буришни чинакамига таъминлаш бугунги кунда область партия комитети, партия комитетлари ва ташкилотларининг асосий вазифасидир.

Асосий йўналишлар лойиҳасида ишлаб чиқариш кучларини регионал жойлаштиришнинг муҳимлиги таъкидланади. Бу соҳада ҳозирнинг ўзида кўп нарса қилинаяпти. Радиоэлектроника, электротехника саноати, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги каби устун тармоқларни ривожлантириш жадаллаштирилмоқда. Айни пайтда биз кўп нарсани қўлдан бой беряпмиз.

Область партия комитети план органлари томонидан баъзан пухта ўйланмай ишлаб чиқилган директиваларга ҳамиша ҳам принципиал қарши турмаяпти. Бундай келишувчанлик позицияси қатор хўжалик раҳбарларининг масъулиятсизлигига қўшилиб, амалда Ангрен кўмир конидаги ишларда ўпирилишга олиб келди. Чирчиқ шаҳрида химия саноати корхоналарини жойлаштириш ва ривожлантиришда ҳам ҳамма ишлар тўғри қилинмаганлиги маълум бўлди. Уларни хомашё, малакали кадрлар билан таъминлашда, атроф-муҳитга зарарли таъсирни бартараф этишда кўпгина қийинчиликлар мавжуд.

Ҳали ҳам маҳаллий органларнинг мавжуд бой хомашё базаси, энергетика, транспорт, меҳнат ресурсларига таянган ҳолда Олмалиқ-Ангрен территориал-ишлаб чиқариш комплексларини ривожлантириш тўғрисидаги таклифлари писанд қилинмаяпти.

Республика Министрлар Совети бу муаммоларни ҳал этишдан ўзини олиб қочганлиги билан уларнинг кескинлиги асло камаймаётганлигини очиқ таъкидлаш керак.

Бугунги съездда агросаноат ишлаб чиқаришидаги ишларни яхшилашга партиявий таъсирни кучайтириш масалалари ўткир қилиб қўйилмоқда. Биз қишлоқ меҳнаткашлари зарур даражада ғайрат билан ишламадилар, дея олмаймиз. Уларнинг куч-ғайрати билан яратилган индустриал технология ҳатто кейинги икки йилги мураккаб шароитларда ҳам пахта етиштириш бўйича йиллик ва беш йиллик топшириқларни бажаришга, машина терими салмоғини 70 процентгача етказишга кўмаклашди.

Бироқ, партиявий раҳбарликнинг бўшаштириб юборилганлиги, кадрлар билан ишлашдаги хатолар қатор раҳбарларнинг маънавий юз тубан кетишига, Калинин, Бўка ва қатор бошқа районларда бўлганидек, қалбаки обрўни сунъий яратишга олиб келганлигидан кўз юмиб бўлмайди.

Қандай қилиб бўлса ҳам планни бажариш практикасининг қарор топганлиги, давлатни очиқдан очиқ алдаш, агротехниканинг жиддий равишда бузилиши қишлоқ хўжалигида турғун жараёнларга олиб келди. Обком, район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари аҳолини чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот ва мева билан таъминлашдаги номутаносибликни бартараф эта олмадилар. Гўштга топшириладиган қорамолларнинг ўртача тирик вазни, ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш миқдори 20 процентга камайди. Фақат кейинги икки йил мобайнида мўлжалдагидан 120 минг тонна кам мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди.

Бу соҳадаги айбларимиз равшан. Лекин қишлоқ хўжалигидаги ўпирилишлар, қўшиб ёзиш ва кўзбўямачиликларнинг занжирли реакцияси кўп жиҳатдан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими, Марказий Комитетнинг собиқ секретари Айтмуротовнинг яроқсиз раҳбарлик методи туфайли ҳам рўй берганлигини айтиш керак. Улар кўп ҳолларда ишнинг реал аҳволидан кўз юмардилар, якка ҳолда қарор қабул қилиш каби суиистеъмолчиликларга йўл қўярдилар, тазйиқ кўрсатиш практикасини қўллардилар. Чорвачилик соҳасида тиқиштирилган топшириқлар хўжакўрсинга мўлжалланган эди. Далада терадиган ҳеч нарса қолмаганда ҳам пахта тайёрлаш бўйича қўшимча топшириқлар бериш кишиларнинг ғазабини қўзғатарди. Маккажўхоричилик совхозларини ташкил этиш лойиҳаси ҳам ҳавойи бўлиб чиқди. Бироқ, бу нарсалар партия комитетлари томонидан ими-жимида, бекитиқча муҳокама қилинарди. Кўпгина партия раҳбарлари, шу жумладан мен ҳам Марказий Комитет аъзоси бўла туриб, бундай ҳодисаларга очиқ қарши чиқишга журъат эта олмадик.

Биз аҳволни ўнглар эканмиз, кишилар ишларимиз тўғрисида кўпдан-кўп қарорларимиз ва ваъдаларимизга қараб эмас, пировард натижага ва энг аввало магазинларда ҳали ҳам зарур озиқ-овқат маҳсулотлари йўқлигига, колхоз бозорларида уларнинг нархи ҳамон қимматлигига қараб баҳо беришларини тўлиқ ҳис этиб турибмиз.

Область партия комитети, жойлардаги партия комитетлари область экономикаси аграр секторини юксалтириш юзасидан қатъий чоралар кўрмоқдалар. Суғориладиган ер самарадорлигини, чорва маҳсулдорлигини ошириш, интенсив технологиялар ва алмашлаб экишни ўзлаштириш учун кадрларга нисбатан талабчанлик кучайтирилди. Чорвани урчитиб кўпайтириш, чорвачилик комплекслари ва озуқа цехларини реконструкция қилиш, сабзавот ва меванинг маҳаллий тезпишар навларини жорий этиш ишлари авж олдирилмоқда.

Республика Компартияси Марказий Комитети ва ҳукуматининг Тошкент ҳамда область саноат марказларини мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш бўйича қабул қилган қарорларини сўзсиз бажариш учун кўп иш қилиш керак.

Область партия комитети ушбу беш йилликда гўшт ва тухум етиштиришни 1,5 баравар, сут етиштиришни 21 процентга кўпайтириш программасини амалга оширмоқда.

Аммо қатор муаммоларнинг мавжудлиги қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, Озиқ-овқат программасини бажаришга тўсқинлик қиляпти. Бизда амалда ҳайдаладиган ерларни кенгайтириш имконияти тугаган. Бундай майдонлар ҳар йили саноат-граждан қурилишига ер ажратиб берилиши ҳисобига камаймоқда. Ҳосилдорликни ошириш резервлари ҳали кўплигига қарамасдан аҳолининг мева-сабзавот маҳсулотларига тобора ортиб бораётган эҳтиёжларини қондиришга кафолат бериш қийин.

Бундай шароитларда техника экинлари, пахта, канопни шаҳар атрофидаги районларда етиштириш шартми? Биз экин майдонлари структурасини қайта кўриб чиқиш юзасидан республика Госпланига бир неча бор асосли таклифлар билан мурожаат қилдик. Лекин улар ҳалигача буни ижобий ҳал қилиш йўлини топиша олмаяпти.

Партия ва ҳукуматнинг агропром соҳасидаги қарорларини амалга оширишда меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш формаларини такомиллаштириш айниқса муҳим муаммо бўлиб турибди. Инсон омилини активлаштирмасдан туриб ер ҳосилдорлигини ошириб бўлмаслиги равшан. Биз «гектарчиликка», ҳақиқий ҳосилдорликни яширишга, маҳсулотни талон-тарож қилишга қарши курашни кучайтириш билан бир қаторда бригада пудратини тўла хўжалик ҳисоби асосида ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган нарсаларни бартараф этишимиз, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун деҳқонларнинг манфаатдорлигини иложи борича оширишимиз лозим.

(Давоми тўртинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ

Т. А. АЛИМОВ нутқи

(Давоми. Боши 3-бетда).

Моддий рағбатлантиришнинг ҳозирги системаси эскириб қолганлиги равшан. Афтидан мева-сабзавот маҳсулотларини пландан ташқари топшириш учун устама мукофот миқдорини бу маҳсулотларни реализация қилиш нархининг камида 70 процентигача етказиш масаласини кўриб чиқиш вақти келди. Бу муаммони ҳал этишни тезлаштириш мақсадида область партия комитети республика давлат агропроми, меҳнат ва нарх-наво комитети, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими билан биргаликда областдаги районлардан бирида эксперимент ўтказишга тайёр.

Белгиланган режаларни амалга ошириш энг аввало кадрлар билан ишлаш даражасига боғлиқ. Бирорта партия ташкилоти, бирорта ходим контролдан четда қолиши мумкин эмаслиги тўғрисидаги программавий талабларни ёддан чиқариш, кадр сиёсатидаги хатолар жуда қимматга тушаяпти. Докладда тўғри таъкидлаб ўтилганидек, салбий ҳодисаларнинг кўлами ва чуқурлиги биринчи қарашдагидан анча жиддий эканлиги маълум бўлди. Бу бизнинг умумий ишимизга улкан моддий ва маънавий зиён етказди. Порахўрлик ва ахлоқий айниш занги—партия, совет, хўжалик аппаратининг кўпгина бўғинларини қоплаган экан. Юлғичлик ва таъмагирлик «касали» маданият, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш ва маиший хизмат соҳаларига «юқди». Кўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик ниқоби остида раҳбар кадрлар анчагина гуруҳининг шахсий бойиш манбаи яшириниб ётарди. Кадрлар билан ишлаш носоғлом формаларининг зарарли оқибатларини бартараф этиш учун бугунги кунда кўп куч-ғайрат сарфланиши талаб этилаётганлигини очиқ айтишимиз керак. Бундай ҳоллар кўп жиҳатдан Марказий Комитетнинг аввалги раҳбари Рашидовнинг обрўси ҳаддан ташқари ошириб юборилганлиги учун ҳам содир бўлди. Унинг субъективизмига, гапини иккита қилиб бўлмаслиги, ўзбошимчалигига, қариндошчилик, ошна-оғайнигарчилик, шахсий садоқатни рағбатлантиришига зарба берилмади. Бундай иш услуби область партия комитетининг собиқ биринчи секретари Мусахоновга ҳам хос эди. Унга алоҳида шароит яратиб берилиб, аслида у танқиддан муҳофаза қилиб келинди. Бу ундаги партиявий принципиалликни ўтмаслаштириб қўйди, иззат-талаблик ва лаганбардорлик муҳитини вужудга келтиришга кўмаклашди, область кўпгина партия, совет ва хўжалик раҳбарларини қонунбузарлик йўлига олиб келди.

Масалан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети каби область партия комитети ҳам партия сафидан ўчирилган ва ҳозир жиноий жавобгарликка тортилган «Политотдел» колхозининг собиқ раиси Хваннинг жиноятқорона ҳаракатларига ўз вақтида зарба бера олмади. У Марказий Комитет аъзоси, Олий Совет депутати ҳам эди. Ҳозир маълум бўлганидек, унинг қалбаки обрўси фирибгарлик ва мансабдор шахсларни очиқдан-очиқ сотиб олиш йўли билан яратилган эди.

Эски одатлар ҳали ҳам сезилиб турибди. Область конференцияси делегатлари ҳанузгача обком ҳадиксираб, эҳтиёткорлик билан иш кўраётганлиги, яроқсиз ходимларга нисбатан кераксиз кўнгилчанлик қилаётганлигига жиддий эътирозлар билдирдилар.

Бу танқиддан хулоса чиқарган ҳолда биз тартибни ўрнатиш бўйича катта, жуда муҳим ишдаги куч-ғайратларимизни янада оширишга интиляпмиз. КПСС Марказий Комитетининг доимий диққат-эътибори ва ёрдами туфайли раҳбарликка янги, шижоаткор кучлар кўтарилаётган бугунги кунда барча партия комитетлари кадрлар билан ишлашда ленинча принципларни тиклаш бўйича ишларда қатъият ва изчиллик кўрсатишлари, ҳар қандай салбий ҳодисаларга қарши муросасиз, большевикчасига жанг олиб боришлари зарур.

Ҳар бир коммунистга: унинг кимлиги, вазифаси, аввалги хизматларига қарамасдан, ким-ким билан ишлаганлиги, ким-кимга қариндош эканлиги, ким-ким билан дўстлиги ва ким-кимга ҳомийлик қилишига қарамасдан КПСС Устави талабларига тўла мувофиқ равишда қатъий партиявий баҳо берилиши керак. Ҳалол, жанговар кадрларнинг дадил ҳаракатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш лозим. Уларнинг шахсий фазилатлари, ҳалол меҳнатлари айрим ҳолларда мансабпарастлик касалига чалинган нопок, ҳасадгўй кишиларнинг ғашига тегади. Ҳали бундай шахслар кам эмас ва улар ҳалол, обрўли ходимларни бадном қилишга жон-жаҳди билан ҳаракат қилмоқдалар.

Халқимизнинг доно таърифи билан айтилгандек, отдан тушса ҳам, эгардан тушишни хоҳламаётганларга уларнинг ёлғон қичқириқлари ҳақиқат овозини бўға олмаслигини, ўтмишга қайтиш бўлмаслигини очиқ-ойдин айтиш керак.

Эришилган натижаларга танқидий баҳо бериб, амалга оширилаётган ишларни таъкидлаган ҳолда Тошкент области делегациясининг топшириғига кўра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги ишини қониқарли, деб топишни таклиф қиламан.

Тошкент области коммунистларининг 180 минг кишилик отряди партиянинг жамиятимиз турмуши ҳамма томонларини сифат жиҳатидан ўзгартиришга қаратилган стратегик йўлини, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қаратилган қатъий ва изчил йўлини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачевнинг Баёнотида олға сурилган Тинчлик программасини якдиллик билан қўллаб-қувватлайди ва маъқуллайди.

Область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети атрофида ўз сафларини метиндек жипслаштирар экан, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бўлажак XXVII съезди қарорларини сўзсиз ҳаётга тадбиқ этишга қатъий қарор берган.

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИ «ТОШКЕНТ» ЛОКОМОТИВ ДЕПОСИНИНГ МАШИНИСТИ

Ҳ. А. ИСАМУҲАМЕДОВ НУТҚИДАН

Ўрта Осиё темир йўлининг коммунистлари, барча меҳнатчилари Ленин партиясининг экономикани интенсивлашга, кадрларга нисбатан талабчанликни оширишга, тартиб ўрнатишга қаратилган йўлини якдиллик билан маъқуллайдилар. КПСС Марказий Комитетининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг катта ёрдами билан темир йўл транспортининг ҳал қилувчи участкалари малакали кадрлар билан мустаҳкамланмоқда.

Темир йўл меҳнатчилари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, январда поездлар ҳаракатининг рекорд кўрсаткичларига эришдилар, пландан ташқари бир миллион тоннадан кўпроқ халқ хўжалик юклари ташиб берилди.

Партия ва ҳукумат транспортдаги ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Бироқ Ўрта Осиё темир йўлининг раҳбарлари, партия ташкилотлари бу ишга унчалик масъулият билан қарамадилар. Натижада ўтган йили аварияларга, бракка ва юк ташишни кечиктиришга йўл қўйилди. Бунга сабаб — камчиликларнинг олдини олиш ва тарбиявий иш қониқарсиз йўлга қўйилганлиги бўлди. Темир йўлда шу пайтга қадар ҳаракат хавфсизлигини бузувчиларга нисбатан муросасизлик вазияти вужудга келтирилмаган, партиявий таъсир етарли эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Транспорт ва алоқа бўлими, партия органлари темир йўлнинг раҳбарларига нисбатан янада қаттиқроқ талабчан бўлишлари, партия активлари, маҳаллий Советларнинг депутатларига, халқ контролерларига кўпроқ таяниши керак.

Депомиз коллективи ишни яхшилаш учун, аввало бош резерв—инсон омилидан фойдаланишга интилмоқда. Кўпгина машинистлар тепловозларни социалистик тарзда сақлашга олдилар. Ремонтчи-слесарлар ҳам шундай қилдилар. Машинист-инструктор Диловар Фозиловнинг колоннаси тежалган ёқилғи ҳисобига тўртта поездни манзилга етказиш тўғрисидаги даъват билан чиқди, бошқа колонналар бу ташаббусни қўллаб-қувватладилар. Натижада машинистларимиз Ўзбекистон коммунистларининг XXI съездигача тежалган ёқилғи ҳисобига қирқта поездни манзилга етказдилар.

Вагонлардан фойдаланишни яхшилаш катта резерв бўлиб қолмоқда. Бултур корхоналарнинг шохоб йўлларида вагонларнинг бекор туриб қолиши бирмунча қисқарган бўлса ҳам, аммо ҳамон нормадан анча юқорилигича қолмоқда.

Беш йиллик мобайнида «Главташкентстрой» (бошлиғи К. П. Дудин) ва Қурилиш министрлиги (министр А. Г. Мананников) корхоналари ҳаракат составини энг кўп тўхтаб қолишига йўл қўйдилар.

Мамлакатда саноат ва транспорт корхоналарини ўз ичига олган бир неча бирлашма бор. Бу бирлашмаларда муайян корхоналарга қарашли транспорт цехларига нисбатан транспортдан бир неча карра яхшироқ фойдаланилмоқда. Бироқ республика партия ва совет органлари янги системанинг самарадорлиги очиқ-равшан бўлишига қарамай, ҳали биронта мана шундай бирлашма тузганлари йўқ.

Норационал юк ташишлар халқ хўжалигига жуда катта зиён етказмоқда. Йўлда бўлган кичи ғишт, шағал, қум, цемент, темир-бетон бирбирига муқобил тарзда теззез ташиб ўтилаётганини кўриши мумкин. Бунга минглаб махсус вагонлар ишлатилади. Республика Министрлар Совети норуда қурилиш материалларини ишлаб чиқарувчи ва тақсимловчи ягона ишлаб чиқариш бирлашмаси тузиш орқали бу проблемани ҳал этиши фурсати етди.

Транспортни интенсивлашда илм-фан аҳллари ўзининг салмоқли сўзини айтиши керак. Йўл бошқармаси ҳар йили Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтига илмий ишлар учун салкам ярим миллион сўм пул ажратиб бермоқда. Аммо, биз бунинг самарасини кўрмаяпмиз. Ажратилган маблағлар қаёққа кетмоқда? Бунинг учун кимдан жавоб талаб қилинди? Биз, ишчилар, оддий коммунистлар бундан бехабармиз.

Ҳисобот докладида, делегатларнинг нутқларида иш сифати проблемаси кескин қилиб қўйилди. Бизда ҳам шундай проблема бор. Яхшилик сари рўй берган айрим силжишлар ҳеч кимни қаноатлантирмайди, туб бурилишга эришмоқ керак. Билет кассалари ёнида навбат кутиб туришлар, кассирлар билан проводникларнинг қўполлиги ва таъмагирлиги, вагонларнинг санитария-техника ҳолати пастлиги йўловчиларни ҳақли равишда ғазаблантирмоқда. Ҳар икки поезднинг бири охирги станцияга кечикиб бормоқда. Пойтахт бўлимида пассажир ташиш айниқса ёмон. Темир йўл раҳбарлари эса проблеманинг сиёсий ва социал моҳиятини тўла-тўкис англаб олганлари йўқ. Бу муҳим участкадаги иш учун улардан жавоб талаб қиладиган пайт келди.

Съезднинг иши давомида биз КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида республикамизни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг конкрет программасини муҳокама қиляпмиз. Бу программанинг муваффақиятли бажарилиши ҳар бир меҳнатчининг амалий ҳиссасига, биз, делегатлар белгиланган режаларни жойларда нақадар қатъият билан амалга оширишимизга боғлиқ бўлади. Ўрта Осиё магистралининг темирйўлчилари КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача халқ хўжалиги юкларини ташиш икки ойлик планини бажариш мажбуриятини олди.

Мендан олдин сўзга чиққан делегатлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ҳисобот давридаги ишини қониқарли деб топишни таклиф қилдилар. Бу таклиф тўғри деб ўйлайман. Кейинги бир ярим йил ичида республика партия ташкилотининг иши яхшилана бошлади. Марказий Комитетимизга бошланган йўлни янада сабот, қатъият билан ва кенг миқёсда ўтказа беришини тилаймиз. Коммунистлар, ишчилар синфи, барча меҳнаткашлар буни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ 1985 ЙИЛ ҲАМДА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ДАВЛАТ ПЛАНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Қуйидаги коллективлар мусобақа ғолиби, деб топилсин ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланиб, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги республика Ҳурмат тахтасига ёзилсин, дипломлар ва пул мукофотлари билан тақдирлансин:

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги «Узгосэнергонадзор» давлат энергетика назорати ва энергия сарфи ишлаб чиқариш корхонаси*;

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги экспериментал фурнитура — пластмасса заводи;

Ўзбекистон ССР Ғалла маҳсулотлари министрлиги «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-нон заводи;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Тошкент бинокорлик материаллари комбинати;

Главташкентстройнинг ихтисослаштирилган «Строймеханизация» трести;

Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги «Узкоммунтеплоэнергоремонт» ихтисослаштирилган ремонт бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва улардан фойдаланиш министрлигининг Қуйлиқдаги кўприкбоп темир-бетон конструкциялар экспериментал заводи;

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг республика телевизион маркази;

Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитетининг «Ҳурмат Белгиси» орденли «Ўзбекистон» илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси;

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Тошкент шаҳридаги 210-ўрта умумтаълим мактаби;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг М. Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат филармонияси;

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги «Узбитрадиотехника» республика саноат бирлашмасига қарашли Тошкент шаҳар «Зангори экран» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги «Узхладоторгмонтаж» республика трести;

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институти;

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети Халқлар дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриёти*;

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Темир йўллар министрлиги метрополитенлар бош бошқармасининг В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитени;

Нефть саноати министрлиги «Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Қуйидаги коллективлар мусобақа ғолиби деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланиб, дипломлар ва пул мукофотлари билан тақдирлансин;

Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги номидаги «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

«Ҳурмат Белгиси» орденли «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати министрлигининг Тошкент ойна-мебель фабрикаси;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг «Ташкентмрамор» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Ташпромстрой» қурилиш трестининг пардозлаш қурилиш бошқармаси;

«Главташкентстрой»га қарашли «Промстройкомплект» бирлашмасининг 1-ёғочни қайта ишлаш заводи;

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигининг Октябрь 50 йиллиги номидаги Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги «Узирмаш» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводи;

Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг манзарали боғдорчилик совхози;

Ўзбекистон ССР Уй-жой коммунал хўжалиги министрлигининг «Узгипрокоммунинжпроект» лойиҳа институти;

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги Тошкент шаҳар пассажир автомобиль транспорти бош ишлаб чиқариш бошқармасининг Тошкентдаги 1-автокомбинати;

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг радиоэшиттириш ва овоз ёзиш республика уйи;

Тошкент шаҳар молия бўлими;

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг республика марказий телеграфи;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «Узобувьторг» республика улгуржи контораси;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «Узторгоборудование» комбинати;

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг Тошкент шаҳридаги 22-ўрта ҳунар-техника билим юрти.

«Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари беш йилдан буён сурункасига ана шу байроқларни олишга муваффақ бўлган саноат, қурилиш, транспорт ҳамда халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари коллективларига (улар текстда юлдузча* билан белгилаб қўйилган) доимий сақлаш учун топширилсин.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларига амал қилиб, 1985 йилги социалистик мусобақа якунларини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этиб, бу мусобақа ғолибларининг тажрибаларини умумлаштирсинлар ва оммалаштирсинлар. Мавжуд камчиликлар ўз вақтида бартараф қилинишига, маҳсулотнинг энг муҳим турлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш топшириқлари аниқ бажарилишига эришилсин.

Бутун куч-ғайрат фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, хўжаликни оқилона бошқариш, материаллар, маблағ ва бошқа ресурсларни ҳар томонлама тежаш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш вазифаларини ҳал этишга қаратилсин.

Қолоқ ҳамда ўртача даражада ишлаётган меҳнат коллективларига эътибор кучайтирилсин, мусобақада юксакроқ натижаларга эришишда уларга амалий ёрдам кўрсатилсин. Хўжалик юритишнинг илғор тажрибаларидан, ташаббускор ишчиларни, колхозчилар ва мутахассисларни маънавий ва моддий рағбатлантириш чора-тадбирларидан самаралироқ фойдаланилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1985 йилги республика социалистик мусобақасининг ғолибларини қизғин табриклайдилар ва ишчиларни, колхозчиларни, инженер-техник ходимларни, халқ хўжалиги ҳамма тармоқларининг меҳнаткашларини 1986 йил ва ўн иккинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилишини таъминлашга даъват этадилар.

Ижодий армуғон

Истеъдодли композитор М. Бафоев ўзининг кўплаб жозибадор асарлари билан музика шинавандаларига яхши танилиб қолди. У музиканинг йирик жанрларида ҳам баракали ижод қилмоқда. Дастлабки музикали драмасини ҳам ёзиб тугатди.

Драматург А. Иброҳимов пьесаси асосида басталанган «Зўлдир» деб номланган бу спектакль яқинда Муқимий номидаги республика музикали театри репертуаридан ўрин олди. Композитор яна бир йирик асарини ниҳоясига етказди. Музиканинг ўзига хос ода-поэма жанрида ёзилган мазкур оригинал ижод намунаси «Ленин, партия, дўстлик» деб номланди.

Янги ода-поэма жонажон партиямизнинг шонли XXVII съездига композиторнинг ижодий армуғонидир.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР 3—9 ФЕВРАЛЬ

3 февраль, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Мультфильм. 10.25 — Концерт. 10.55 — «Йўлбарс». Бадиий фильм. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Концерт. 16.50 — «Бил ва уддала». 17.20 — Киноочерк. 17.35 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 18.05 — Классик кураш. СССР чемпионати. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Жадаллаштириш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Фигурали учиш. Европа чемпионати. 21.30 — «Время». 22.05 — Телефильмлар. 22.55 — «Янгра, Сибирь гармони». 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — «Рус тили». 10.55 — Д. Кедрин поэзияси. 11.35 — Ботаника. 11.55 — «Фан ва турмуш». 12.25 — Илмий-оммабоп фильм. 13.05 — Ўқитувчига — музика сабоғи. 14.20 — Ўқув кўрсатуви. 14.50 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — А. М. Горький. «Одамлар орасида», «Менинг университетларим». 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.45 — «Халқаро панорама». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Қизил дипкурьерлар». Бадиий фильм. 23.40 — Чанғида фигурали учиш.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — «Оила ва жамият». 8.20 — «Ватанимни шарафлайман». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Пионерлар мамлакатида». 18.50 — Болалар учун фильм. 19.20 — КПСС XXVII съезди делегатлари ҳақида ҳикоялар. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Бир асар тарихи». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дирижёр ҳикоя қилади». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. Халқаро учрашув. «Пахтакор» — «Рапид» (Австрия). 22.50 — «Ягона оилада».

4 февраль, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Спорт ҳафталиги. 10.15 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.45 — «Қизил дипкурьерлар». Бадиий фильм. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Фан ва меҳнат иттифоқи. 16.00 — Концерт. 16.45 — «Ўқувчиларга нон ҳақида». 17.15 — «Пиковая дама». Бадиий фильм. 18.45 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Спорт ҳафталиги. 20.00 — «Трио». 20.20 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги» Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — КПСС XXVII съезди шарафига. 24.00 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — «Француз тили». 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Шахмат мактаби». 13.05 — Тарих. 13.35 — Зоология. 14.35 — Тарих саҳифалари. 15.15 — М. Стельмах. Асарлари саҳифаларида. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Москвичка». 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 — «Время». 22.00 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо» (М).

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Партия қарорлари — ҳаётга!» 18.45 — «Ёшлик». 19.15 — Қўғирчоқ фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Халқаро аҳвол кундалиги. 20.00 — «Рақслар гулдастаси». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Фильм-концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.00 — Москва. Ўзбекистон ССР телевидениесининг программаси.

5 февраль, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Саёҳатчилар клуби». 10.45 — «Ўтган йилги кадриль». Бадиий фильм. 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Концерт. 16.35 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.05 — Ҳужжатли фильмлар. 17.35 — Ўқувчиларнинг РСФСРда хизмат кўрсатган ихтирочи Б. А. Смирнов билан учрашуви. 18.20 — «Объективда — Ватан». 18.25 — Илмий-оммабоп фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Партия съездолди ҳужжатларини муҳокама қиламиз. 19.45 — «Дунё ва ёшлар». 20.25 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Совет санъати саҳифалари». 23.25 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Немис тили. 11.05 — Астрономия. 11.35 — Умумий биология. 12.05 — «Оддий-мураккаб ҳақиқатлар». 13.10 — Табиатшунослик. 14.00 — Эстетик тарбия. 14.30 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 14.55 — «Драматургия ва театр». 15.40 — Ўқувчиларга физиология ва гигиена ҳақида. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Бу ғаройиб қишки туризм». 19.15 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Музикали киоск». 21.15 — Чанғида фигурали учиш. 21.30 — «Время». 22.05 — «Бурилиш». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Партия қарорлари — ҳаётга!». 8.10 — «Ижод ва изланиш». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Болалар учун фильмлар. 19.00 — «Иқтисодий шарҳ». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Санъат оламида». 20.15 — «Киносаёҳатчилар альманахи». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ягона оилада».

6 февраль, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ҳайвонот оламида». 10.45 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.50 — «Шахмат мактаби». 17.20 — Концерт. 17.40 — Телеочерк. 18.00 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 — «Фан ва турмуш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.20 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳужжатли экран». 23.05 — Фильм-концерт. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 «Испан тили». 11.05 Ўқув кўрсатуви. 11.35 — Зоология. 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Сиз яратган боғ». 13.05 — География. 14.05 — Совет тасвирий санъати. 14.35 — «Эртаклар, эртаклар... кўҳна Арбат эртаклари». Бадиий фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Шу куннинг почтаси». 19.20 — Чашмалар. 19.50 — Баскетбол. СССР чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.50 — Ритмик гимнастика. 21.20 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Душанба — оддий кун». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — «Совет Иттифоқи бўйлаб». 23.20 — Енгил атлетика. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — Ишчи ёшлар учун. 8.10 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Шоирлар — болаларга». 19.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ контроли экрани». 20.15 — Манзарали фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ойна». Спектакль.

7 февраль, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ўқувчиларнинг РСФСРда хизмат кўрсатган ихтирочи Б. А. Смирнов билан учрашуви. 10.30 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — «Дунё ва ёшлар». 11.35 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 3-серия. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Инсон ва табиат». 16.00 — Халқ куйлари. 16.15 — «Рус тили». 16.50 — Стадион ҳамма учун». 17.20 — Болалар учун фильм. 18.45 — «Сиз яратган боғ». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Хушёрлик — ҳаёт нормаси». 20.00 — «Сизнинг қизингиз Александра». Спектакль. 21.30 — «Время». 22.00 — «Муаммолар-изланишлар-ечимлар». 23.00 — Фильм-концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Музика. 10.05 — «Инглиз тили». 11.05 — Умумий биология. 11.35 — Тарих. 12.05 — В. Маяковский. «Мен кашф этган Америка». 13.10 — Физика. 13.40 — Тарих. 14.40 — «Совет тасвирий санъати». 15.10 — «Драматургия ва театр». 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Ҳамдўстлик». 19.20 — «Оилавий турмуш этикаси ва психологияси». 19.45 — «Сизга манзур адабиётлар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Телетомошабин ҳамроҳи». 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Душанба — оддий кун». Бадиий фильм, 2-серия. 23.05 — Фильм-концерт. 23.20 — Енгил атлетика. СССР чемпионати. 24.00 — Баскетбол. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Ёшлик». 8.20 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёш антифашист қаҳрамонлар». 18.45 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телефильм. 20.00 — «Илғор тажриба — ишлаб чиқаришга!». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Музикали дастхат. 21.30 — «Время». 22.00 — Халқаро Тошкент кинофестивали олдидан. 23.00 — Халқаро аҳвол кундалиги.

8 февраль, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Концерт. 10.05 — «Оддий-мураккаб ҳақиқатлар». 10.35 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 11.05 — «Здоровье». 11.50 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 12.20 — Архитектор Л. Руднев. 12.50 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 13.20 — «Объективда — Ватан». 13.25 — «Шаҳар ва ўсмир». 14.00 — «Волоколамск шоссеси». Фильм-спектакль. 15.00 — «Дунё воқеалари». 15.15 — Фильм-спектаклнинг давоми. 16.00 — «Мўъживасиз-мўъжизалар». 17.05 — «Давр ва ўзим ҳақимда». 17.20 — «Ҳамдўстлик». 17.50 — Концерт. 18.00 — Суд очерки. 18.50 — «Мультипликация ҳақида эртаклар». 3-кўрсатув. 19.55 — «Ҳаёт гўзал». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Нима? Қаерда? Қачон?. 23.20 — Янгиликлар. 23.25 — Планета оҳанглари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Киножурнал. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — «Тонгги почта». 10.30 — «Дахлдорлик». 11.00 — Концерт. 11.20 — «Ерда, самода ва денгизда». 11.50 — Свердловск телевидениесининг программаси. 12.50 — Дзюдо. Халқаро турнир. 13.20 — «Ворислар». Бадиий фильм. 3-серия. 14.25 — Саёҳатчилар клуби. 15.25 — Ўқувчиларнинг космонавт-учувчилар билан учрашуви. 16.10 — «Ғолиблар». 17.35 — Мультфильмлар. 18.00 — Москванинг мусиқавий уйлари. 19.20 — Чанғида фигурали учиш. 19.50 — Реклама. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 21.30 — «Время». 22.05 — «Покровск дарвозалари». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Ёш олимлар клуби». 10.00 — «Кинопублицист экрани». 10.45 — «Ўзбекистон спорти». 11.15 — «Ёшлик». 11.55 — «Уларни афтидан танирдилар». Бадиий фильм. 13.25 — «Йўл ҳаракати хавфсизлиги қоидаларини ўрганамиз». 13.55 — «Оналар мактаби». 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — «Қўшиғим, жон қўшиғим». 19.00 — «Ота-оналар университети». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Адабий композиция. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дебют». 21.30 — «Время». 22.05 — «Оламга саёҳат». 23.05 — Ҳужжатли фильм.

9 февраль, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — «Спортлото». 10.25 — «Будильник». 10.55 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 11.55 — «Тонгги почта». 12.25 — «Саёҳатчилар клуби». 13.25 — «Музикали киоск». 13.55 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.55 — Концерт. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Концерт. 16.50 — Мультфильм. 17.55 — «Ветеранлар, Сизлар учун». 18.35 — «Халқаро панорама». 19.20 — Мультфильм. 19.45 — «Ўсимликлар дунёси». 20.30 — «Янги йил томошалари». 21.30 — «Время». 22.05 — «Янги йил томошалари» (давоми). 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.15 — «Бурилиш». Бадиий фильм. 10.50 — Концерт. 11.30 — «Онамларнинг мактаби». 12.00 — Конькида югуриш. Жаҳон чемпионати. 12.35 — Илҳом. 12.45 — Львов телевидениесининг программаси. 13.40 — «Рус тили». 14.10 — «Ворислар». Бадиий фильм. 4-серия. 15.20 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 15.50 — «Киноафиша». 16.50 — Енгил атлетика. СССР чемпионати. 17.35 — Изланиш. 17.55 — «Ҳайвонот оламида». 18.55 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.55 — «Дунё ва ёшлар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Конькида югуриш. Жаҳон чемпионати. 21.30 — «Время». 22.05 — «Жуковский». Бадиий фильм. 23.30 — Баскетбол. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-1. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Врач маслаҳати». 8.10 — Цирк программаси. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Илмий-оммабоп фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биргаликда куйлаймиз». 10.00 — «Шахмат мактаби». 10.40 — «Истеъдод». 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Фильм-концерт. 12.40 — «Қувноқ стартлар». 13.40 — «Нормандия-Неман». Бадиий фильм. 15.35 — Реклама. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — «Китоб — бизнинг дўстимиз». 19.10 — Мультфильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Бугун — Аэрофлот куни». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Цирк». 21.30 — «Время». 22.05 — «Назм ва наво».

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Р—09549 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Б—2038. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12